

Parlamento'da işgüzar haftası...

İşgüzar için genel görüşme açılması kabul edildi

• Birleşimli yöneten MHP'nin Ali Fuat Eyüboğlu ile AP'nin Mülkiyet Bayrakları arasında tartışma çıktı ve Eyüboğlu Bayraklar'a "Çok lüzumsuzsunuz sayın Bayraklar" dedi
• Ecevit Hükümeti'nin istifası etmesine de yol açabilecek genel görüşmenin yapılması cumartesi günü

Haber Merkezi — Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar hakkında CHP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu ve bazı AP'li parlamenterler tarafından verilen gensori önergesi 411 oyla kabul edildi. Bir süre önce CHP'den istifa eden Ramazan Yıldırım ise red oyu kullandı. Gensoru ile ilgili olarak bir konuşma yapan İşgüzar eleştirileri yanıtladı ve bugünkü birleşimde mal beyanında bulunacağını söyledi.

Bugün yapılacak TBMM orfak toplantısında Demirel hakkındaki yolsuzlukları araştıran komisyonun başkanının seçilmesi bekleniyor...

1 Mayıs'ın yasallaşması için Başbakan'a 150 bin imzalı dilekçe verildi

1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak yasallaşması için, ilk etapta toplanan 150 bine yakın imza Başbakanlığa verildi.

DISK 1. Bölge Temsilcisi Ali Kaya konuyla ilgili olarak basına yaptığı açıklamada 1 Mayıs'ın kutlanmasını engellemeye yönelik baskıların 1979'da en uç noktaya ulaştığını belirtti. Açıklamada şu görüşlere yer verildi:

"1923'te işçi bayramı olarak kutlanması yasaklanan 1 Mayıs, 1976'da DISK'nin öncülüğünde bu uzun aradan sonra yine işçi bayramı olarak kutlanmıştır. 1923'ten 1976'ya kadar geçen zaman süresi içinde her 1 Mayıs öncesi ülkede geniş tutuklamalar yapılmış, bu yolla işçi bayramı engellenmek istenmiştir. 1978'de 1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak kutlanmasından sonra da baskı ve engellemeler son (Devamı Sa. 7. S. 6'da)

Maraş davası: 2. gün

Sanık avukatları duruşmayı uzatmaya çalışıyor

• Aralarında AP Adana İl Başkanı'nın da olduğu sanık avukatları sürekli dilekçe veriyor

• TIKP'nin, Kahramanmaraş davasına bölgede siyasal güç kazanmak ve kitlelerden puan toplamak için ilgi gösterdiği bildiriliyor

Haber Merkezi — Kahramanmaraş kitle katliamının 803 sanığının yargılandığı duruşmanın ikinci gününde de kimlik saptaması devam etti. Bu arada sanık avukatlarının basın mensuplarının görüş yapmalarını kısıtlamasını isteyen dilekçeleri duruşma yargıçları tarafından reddedildi. Bunu sanık avukatlarının yeni dilekçeleri takip etti.

Ote yandan, duruşmaya müdahil olarak katılan bazı avukatların TIKP yönünden (Devamı Sa. 7. S. 4'de)

142'nin iptali istemi yine geri çevrildi

• Anayasa Mahkemesi konuyu İstanbul 2. Ağır Ceza'nın yetki kapsamında görmedi

Ankara (AA) — Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu, İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 142. maddesinin iptali istemine ilişkin başvurusunu aynı mahkemenin yetkisi kapsamında görmediğinden ikinci kez geri çevirdi. Yüksek Mahkeme, konu üzerinde yaptığı incele-

meden sonra, maddesinin iptalini, İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin yetki kapsamı içinde görmedi, söz konusu maddenin İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi görev alanı içerisinde bulunduğu yolunda karar aldı. Bu nedenle, İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin istemi geri çevrildi. (Devamı Sa. 7. S. 2'de)

Sovyetler 100 bin ton ham petrol daha gönderecek

Ankara, (ANKA) — Türkiye - Sovyetler Birliği Ekonomik İşbirliği Karma Komisyonu'nun 31 Mayıs'tan bu yana Ankara'da sürdürülen çalışmaları dün tamamlandı ve görüşmeler sonunda taraflar arasında toplam 7 belge imzalandı.

Karma Komisyonu'nun dördüncü toplantısında, Türkiye heyetine, Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Hikmet Çetin, Sovyet heyetine de Sovyetler Birliği Dış Ekonomik İlişkiler Devlet Komitesi Başkanı S. A. Skarov başkanlık etti.

Karma Komisyonu'nun dördüncü toplantısı sırasında, iki ülke arasında petrol alımını içeren protokol çerçevesinde, şimdiye dek gerçekleştirilen 1,5 milyon tonluk bağlamaya ek olarak 100 bin tonluk ham petrolün gönderilmesine ilişkin bir sözleşme imzalandı. Protokol 1979 yılı için öngörülen 3 milyon tonluk petrol

alımı hedefine ulaşmak için geriye kalan 1,4 milyon tonluk bağlantıları görüşmek üzere, bir Türkiye heyeti, bu ay içinde Sovyetler Birliği'ne gidecek.

ÖTEKİ BELEGELER
Karma Komisyonu'nun çalışmalarının sona erdiği (Devamı Sa. 7. S. 4'de)

AP saldırısı devam ediyor

• AP lideri Demirel, Başkanlık Divanının sert çıkışını Genel İdare Kuruluna da onaylattı

• Tabi Senatörlerin kaldırılmasını öngören yasa tasarısı Meclis Başkanlığına verildi

• CHP Senatörü Hamdi Özer de Cumhurbaşkanına çıktı

Ankara, (POLİTİKA) — AP Genel Başkanı Süleyman Demirel başkanlık divanının arka arkaya yayınladığı iki sert bildiriyi dün toplanan Genel İdare Kuruluna da onaylattı. AP Genel İdare Kurulu toplantısından sonra yayınlanan bildiride Ecevit sert bir dille eleştirildi. Ecevit'in meclisteki çoğunluğunu yitirmesi nedeniyle bir süre önce partinin den istifa eden bir milletvekiline, salt bir oy kazanmak için bakanlık verildiği öne sürüldü. (Devamı Sa. 7. S. 3'de)

THKP-C üyesi olduğu öne sürülen 13 kişi yakalandı

• DISK Genel Sekreteri İşçiler'in 7 günden 3 yılı kadar hapsi istendi

Haber Merkezi — İstanbul Emniyet Müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre Hipodrom, Kadıköy İETT İdaresi ile de banka soygunu, Cerrahpaşa Öndüde korsan miting ve bir polis otosunun silahla taranıp polis memuru Ahmet Yetiş'in öldürülmesi ve iki polis memurunun yaralanması, MHP İstanbul İl Başkanı Recep Hacıoğlu ve oğlu Mustafa Hacıoğlu'nun öldürülmesi, Kuşdili MHP binasının taranıp Seyfullah Ekşioğlu'nun ayrıca Çihan Erdemiz ve Mustafa Erdemiz'in öldürülmesi, çeşitli yerlerin bombalanması olaylarına karıştığı öne sürülen "THKP-C ve MLSPB" örgütü üyesi 13 kişi yakalandı. Girilen operasyonlarda çok sayıda otomatik silah, el bombası, fışkılı tüfe, şarjör, gerilla tipi silahlara ait kaza, subay ve polis giysileri, muhtarlık kasetleri, mermi, sapka ve peruklar ele geçirilmiştir. Ayrıca, bazı işadamları ile askeri ve Emniyet teşkilatında çalışan ayrıca Çihan Erdemiz

(Devamı Sa. 7. S. 2'de)

MKE'de Türk-Metal'in yetkisine iliraz ediliyor

Ankara (Politika) — MKE işyerlerinde Türk-İş'e bağlı Türk Metal'in yetkili kulan ilrde bayanın bu hafta içinde itiraz ediliyor.

DISK'e bağlı Maden-İş Sendikası 2. Bölge Temsilcisi Abdullah Yılmaz itiraz dilekçelerinin gerekçeleri ile birlikte hazırladığını belirtti. Ecevit'in kestirilmesi mahkeme kararlarına, yargıtay kararına bağlandı. Yargıtay'da mesele kesinleşinceye kadar hiçbir kimse nin toplu sözleşme masasın (Devamı Sa. 7. S. 1'de)

TÖB-DER'de olağanüstü tüzük Kurultayı olasılığı belirdi

Ankara (POLİTİKA) — TÖB-DER Yönetim Kurulunun, İçişleri Bakanlığının aldığı kararın iptali için Danıştay'a yaptığı başvuru "yürütmeyi durdurma" şeklinde 23 hazirana dek sonuçlanmazsa, olağanüstü genel kurulda derneğin amaç ve çalışmalarına ilişkin tüzük maddesinde değişiklik yapılacaktır. (Devamı Sa. 7. S. 6'da)

Dış yardım en erken Temmuz ayında gelecek

Ankara (ANKA) — Türkiye'nin batılı ülkelerden sağlayacağı kredilerin kullanımına geçileceği bildiriliyor. ANKA muhabirinin edindiği bilgiye göre Uluslararası Para Fonu ile Paris'te sürdürülen görüşmelerin beklenildiği gibi "olumlu" bir biçimde sonuçlandırılacaktır.

YARDIM GELMEDEN PAZARLIK BAŞLADI BUGÜN 4. SAYFAMIZDA

bilmesi halinde, Fon'un Yönetim Kurulu 21 haziranda yapacağı toplantıda Türkiye'nin durumu-

nu görecek ve "stand-by" kararını verecek. Maliye Bakanlığının yetkilileri, "stand-by" kararının 21 hazirandaki Fon Yönetim Kurulu toplantısında alınmasına büyük önem veriyorlar. Kararın 21 haziranda alınmaması halinde, Para Fonu (Devamı Sa. 7. S. 1'de)

MHP yönetimi ağır cezalarla yargılandı

• Savcı dosyanın Sıkıyönetim Mahkemesine devrini istedi

Ankara (POLİTİKA) — Ankara Altıncağır Ceza Mahkemesinde dün MHP Genel İdare Kurulu üyeleri hakkında açılan davada dosyanın Sıkıyönetim Mahkemesine gönderilmesi istendi. Savcı Ziya Özgüzel mahkemenin görevsizlik kararı alması ve dosyayı Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesine devretmesi gerektiğini söyledi.

Duruşma Savcısı Ziya Özgüzel'in, davaya sıkıyönetimin ilanını gerektiren olaylar arasında gerekçelik, Sıkıyönetim Mahkemelerinde bakılmasını istemesi üzerine (Devamı Sa. 7. S. 3'de)

CHP Grup Başkanvekili seçilemedi

Ankara (Politika) — CHP Millet Meclisi Grubunun dünki toplantısında yapılan seçimler sonunda CHP Grup Yönetim Kurulu üyeliğine Sinop Milletvekili Tevfik Fikret Övet, Elazığ Milletvekili Faik Öztürk, Muğla Milletvekili Sami Gökmen seçildi. Grup Başkanvekiliği seçilmedi ise adaylar yeterli oy alamadı. Grubun dünki toplantısında Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar hakkında bundan sonra verilecek tüm gensorular için red oyu verilmesini kararlaştırıldı. CHP Millet Meclisi Grup Yönetim Kurulunda boş o-

• Nikaragua'nın Orta Amerika'da stratejik önemi bulunuyor

Nikaragua'da ayaklanmayı genel grev izledi

Dış Haberler Servisi — Nikaragua'da Somoza rejimine karşı başlatılan genel ayaklanma sürerken genel grevin başladığı bildirildi. Ote yandan, Sandinista Cephesi Ulusal Muhafızları arasındaki çar-

TEŞEKKÜR

Gazetemizin yeni atılımında febrük ve dayanışmalarıyla bizleri yüreklendiren tüm dostlara candan teşekkür ederiz

Politika

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

Sıra Hükümette mi?

Türkiye dört yıl aşkın bir süredir, sancılı bir bekleyiş içinde kavrandı. Türkiye'nin toza para ve süresi gelen borçların ertelenmesi isteminde somutlaşan beklentileri, sürekli oyalandı...

Oysa, hem MC hükümetleri, hem de CHP ağırıklı Hükümet, Batı ne istemişse verdi, IMF ne demişse yaptı. O zaman, akla şu soru takılıyor: Çok küçük ayrıntılar bir yana, her istegine "evet" denilmesine karşın, acaba Batı, neden bu kadar uzun bir süre Türkiye'yi oyalamak gereğini duymuştur?

Bunun temel nedeni, Batı'nın ve büyük sermaye çevrelerinin, yıllardan beri gündeminde inmeyen bir isteginin, bir türlü gerçekleştirilememiş olmasıdır. Bu istek, Türkiye'de bir "güçlü hükümet" (I) formülünde somutlaşmaktadır...

Yıllardır işlenen CHP-AP koalisyonu, "Milli Birlik Hükümeti" yaftalı bir yönetim ve sürekli provokasyon edilmeye çalışılan, emperyalist-kapitalist istemin ve kodaman sermayenin istediği, "güçlü hükümet" in değişik biçimleridir.

Böylece bir hükümet modeli, hayata henüz geçirilebilmiş değildir. Buna karşın, Batı dünyası, parçanın ucunu gösterdi. Pekli, bu yeni durumu nasıl açıklanabilir? Emperyalist-kapitalist sistem, istediği "güçlü hükümet" i başına getirememesine karşın, neden istenen "toza para" ve bora ertelenmelerine "evet" dedi?

Bunun nedeni birden fazla. Ama, birisi ve esas olanı anlamaya değer: Bu, son birkaç ay içinde Orta Doğu ve bu bölgeye yakın yörelerde ortaya çıkan köklü değişikliklerle ilgili... Afganistan, Etiyopya, İran ve Yemen'de karşı devrimler getirmek için yürütülen provokasyonlar; ardından tezgahlanan Camp David ihaneti, emperyalist odaklara umduğunu veremedi... Bu ülkelerde karşı devrimler gerçekleştirilemedi... Camp David ihanetiyle, Arap halklarını bölme girişimleri başa çıktı...

Başını ABD'nin çektiği emperyalist güçler, Orta Doğu, Asya ve Afrika'da yitirdikleri mevzileri yeniden ele geçirebilmek için, bugünlerde büyük bir provokasyonun hazırlığı içinde. Ve bu amaçla kullanılmak istenen yöntem ise, kesinlikle bir sıcak savaştır. Sıcak savaşı getirecek bir saldırının tezgahlandığı yöre, Orta Doğu ve özellikle Lübnan'dır.

İsrail'in Lübnan'da saldırısı ile başlatılmak istenen sıcak savaşın, Arap halklarını, Orta Doğu ve öteki pekçok Afrika ülkesini

de içine alacak bir biçimde gerçekleştirilmesinin hazırlıkları yapılmaktadır...

Böylece bir büyük patlamanın eşliğinde bulunan Orta Doğu'da, bu tür bir operasyonun yürütülebilmesi ve bu provokasyonunun başarı şansı, bir anlamda, Türkiye'nin bu konuda takındığı tavra ve Türkiye'de bulunan ABD ve NATO üslerinin planlanan sıcak savaşta kullanılabileceğine bağlıdır.

Türkiye'nin bu konuda, Batı'nın tüm isteklerine "evet" deyip demediği çok açık değildir. Ama, açık olan bir yan, Türkiye'nin Batı'ya, pekçok şeyde olduğu gibi, bu noktada da büyük ödünler verdiğidir. İşte, CHP ağırıklı Hükümet, bu kadar bekleyişten sonra, son anda toza para verilmesini ve süresi gelen borçların ertelenmesinin temelinde yatan esas neden budur.

Ancak, planlanan bu sıcak savaşta Türkiye'nin Batı'nın yanında yer alması, üslerin itirazsız kullanılabileceği için, yine de CHP ağırıklı Hükümet, Batı'nın istediği bir hükümet biçimi değildir. Kaldı ki, CHP ağırıklı Hükümet'in yıkılması ve yerine açık faşist bir diktatörlüğün getirilmesi istemi, yalnızca, Orta Doğu'da tezgahlanan büyük provokasyon için zorunlu değildir. Aynı zamanda, böylece bir yönetim değişikliğini, li dinamik olarak Türkiye'nin nesnel koşullarından kaynaklı Batı ve İsrail'le, tekelle sermaye zorunu görmektedir...

Gerek Orta Doğu'da tezgahlanan saldırının zamanı yitirilmeden başlatılması zorunluluğu, gerekse Türkiye'nin içinde bulunduğu bunalımlı zaman boyutunda güçlü de da denilebilir, güçlü de demokratik bir ortamda bile bu sorulara hiçbir çözüm getirilememesi ve işçi sınıfı hareketinin sürekli yükselmesi, CHP ağırıklı Hükümeti yitirip yerine faşist bir diktatörlüğü dayatma isteminin güncel ve ivedi bir duruma geçmiştir...

Boyalı basında yer alan TÜSİAD'ın boy boy ilanları, Nazlı Ilıcak, Rauf Tamer, Metin Tokur gibi hem leten, hem de distan güdümlü kalemlerin son günlerde artan saldırıları, Sabancı'nın "bu hükümet beceriksizdir, güçlü hükümeti çıkaracağız" biçimindeki sözleri, Demirel'in iyice azgınlaşan ve Çankaya'ya değin uzanan provokasyonları, Akova'nın istifası vb. tüm bunlar, hızlandırılan hükümet yıkmaya girişimlerinin çok yalın kimi örnekleridir...

CHP üst yönetimi ve CHP ağırıklı Hükümet, böylece büyük bir tehlikeyi görebiliyor mu dersiniz?

FORUM

Sermaye sınıfının ve onların sözcükleri, yayın organları politikacıları, usaklarının KÖY-KOOP'a karşı saldırıları, KÖY-KOOP'u sürekli gündemde tutmaları, KÖY-KOOP'tan çekinmeleri ve kışkırtmaları, KÖY-KOOP'u çökertmek istemeleri hiç de nedensiz değildir.

Antilemperyalist ve antifaşist tüm eylemlere katılır, KÖY-KOOP'un gerek kitle tabanını oluşturan bireyler, gerekse yönetim organlarında görev alan yöneticiler köylülüğün en büyük bağışçısının işçi sınıfı olduğunun da bilincindedir.

KÖY-KOOP'A SALDIRI

1977'de KÖY-KOOP Genel Birliği Başkanı ve KÖY-KOOP Genel Başkan Yardımcısı Tuncer Ergüder, gece düğünden dönerken pusuya düşürüldü ve yaralanır. Yüzü ustura ile parçalanır. Öldürülmek istenir.

1978'de KÖY-KOOP Adana Birliği Genel Müdürü Akın Özdemir faşist katillerce öldürüldü.

1979'da KÖY-KOOP Manisa Birliği'ne bağlı Gölçimara KÖY Kooperatifi Başkanı Mustafa Akıncı kimliği belirlenemeyen kişilerce vurulup öldürüldü.

KÖY-KOOP Kırşehir Başkanı Bekir Dağlı ETKO adlı yasadışı örgütten «Buyun isin» di. Sonun yakındır» diye mektup alır. 17 gün sonra da eniştesi kaçar. Birkaç gün sonra cesedi parçalanmış olarak Mucur yöresinde bulunur.

Çankırı, Yozgat, Manisa KÖY-KOOP Birlikleri saldırıya uğrar, taşlanır, tahrip edilir.

KÖY-KOOP yöneticilerine ve çalışanlarına tehdit mektupları yağar. Tartaklanır, dövülür.

Yalçın DOĞANER
ZİRAAT YÜKSEK
MÜHENDİSİ

tupları yağar. Tartaklanır, dövülür.

KÖY-KOOP Merkez Birliği binasına bomba atılır, bekçileri dövülür.

Geçti ve boyalı basın (Ay-dinlik ayrışık değil) KÖY-KOOP'u diline dolar, KÖY-KOOP'u kamuoyunda küçük düşürmek, gelişmesini engellemek, geriletmek için elinden geleni ardına koymaz.

Tekelci sermayenin sözcükleri kooperatiflere saldıran (I), ya da sağlanmasında öngörülen kaynak, olanak ve ayrıcalıkları çok görür ve kooperatifliğin geliştirilmesine yönelik tüm girişimleri engellemeye çalışır.

Sermayenin parlamentodaki sözcükleri de KÖY-KOOP ile ilgili soru önergeleri verir, durmadan usanmadan soruşturma açılmasını isterler.

ILAN

İstanbul 2. not lera Memurluğundan

979/2006

Maheuz olup satılmasına karar verilen 12.000 lira değerinde hesap makinası ile 4000 lira değerinde brother marka çanta daktilo makinasının açık artırması 7.9.79 günü saat 12 - 13.15 arası Çemberlitaş Peykhan Caddesi No: 53/A Yediteknik Müessesesinde yapılmıştır.

Aynı borçtan dolayı hacizli olup satışına karar verilen 4000 lira değerinde müdür masası, 13.000 lira değerinde para kasası, 2500 lira değerinde yazıhane masası ile 5000 lira değerinde koltuk takımının açık artırması 7.9.79 günü saat 13.30 - 14.45 arası Osmanbey Kiraş Sokak No: 34 Pamir Konfeksiyonda yapılmıştır. O gün maheuzlara verilecek bedeller muhammen kıymetlerinin % 75 ni bulmadığı takdirde 8.9.79 günü aynı mahaller ve aynı saatlerde ikinci satışları yapılarak en çok pey sürene ihale edileceği, ihale karar putu ve delilinin alışıya alt bulundugu ilan olunur.

(Basın: 4237) — 1539

ILAN

İstanbul 16. Asliye Hukuk Hakimliğinden

E. 1978/533

Davalı: Yeter Şimşek. Salih kim. Küçükayasofya Medrese Sokak No: 14 Sultanahmet, ist.

Davacı Mahmut Şimşek tarafından aleyhine 7.9.79 tarihinde ikame olunan şiddetli geçimsizliğe müstenid boşanma davasının yapılan duruşması sonunda, Subuta eren dava ve hile davacı Mahmut Şimşek ile davalı Yeter Şimşek'in boşanmalarına, ceza tayinine yer olmadığının, masrafların davalıya tahmini temyiz kabul olmak üzere 16.5.1979 tarihli E. 978/533. K. 979/213 sayılı karar özetinde davalıya ilan yolu ile tebliği, kanunî süre içinde temyiz edilmediği takdirde hükmün kesinleştirileceği tebliğ makamına kalmak üzere işbu hüküm özetinde davalıya ilan yolu ile tebliğ olunur.

(Basın: 4236) — 1538

bir ekmek bir Politika

Okurlardan Politika'ya

POLİTİKA OKURLARINA ÇAĞRI...

Politika Gazetesi bugün başlayan yeni dönemini duyurmak amacıyla verdiği televizyon ilanlarında şöyle dedi: «Gazetemiz Politika. Kitlelerin sesi, sözü...»

Bu söz boşa değildir. Politika bir günlük gazete olarak kitlelerin sesi ve sözü olmayı kesinlikle hedeflemektedir. Bu onun temel yayın ilkesinden biridir. Bir günlük gazete «kamuoyunu oluşturur ve kamuoyuna yansır. Bir diyalogdur. İlişkidir. Ki gazeteyle hayat vardır, işlev kazandırır.

Oysa günümüzde geniş emekçi kitlelerin, demokrasi güçlerinin seslerini duyurma olanakları son derece kısıtlı. Tekelleşmiş basının satırları kitlelerin sesine ve sözüne kapalı. Bu demokratik kamuoyunun sesini, sözünü etkili bir biçimde duyurabilmek için önünde duran ciddi bir engel.

Politika Gazetesi, haberleriyle, yorumlarıyla, incelemeleriyle, raporları ve benzeri dizi yazılarıyla işlevini yerine getirmeye çalışırken bir yandan «sınırlı da olsa» oku-

yucu mektuplarına köşesini açıyor.

Bugünden itibaren bu köşede okuyucularımızın gelen mektupları sunacağız. Mektuplar konusunda hiç bir kısıtlamaya koymuyoruz. Her Politika okuru, demokratiden yana herkeste, bu köşede görüşlerini, dileklerini, eleştirilerini, yakınılarını, önerilerini yansıtabilecektir.

Bu amaçla ayın son yarısı kadar kısa yazmalar bir za-

runluk. Bu yüzden uzun mektupları özetlemek zorunda kalacağız. Okuyucularımızın bu konuda hoşgörülü davranacakları umudundayız. Ayrıca mektupların daktilo ile yada çok okunaklı el yazısı ile yazılması ve kağıdın yalnızca bir yüzüne yazılması da dileklerimiz arasında.

Mektuplarınızı koyduğunuz zarfın üstüne lütfen şöyle yazınız: «Politika Gazetesi, Okur Mektupları Köşesi» Yerebatan Caddesi, Taşsavaklar Sok. No: 5, Cağaloğlu - İstanbul

yorum

OYA BAYDAR

"Kahraman,, Maraş

MARAS'A neden «Kahraman» dendi? Ulusal Kurtuluş Savaşı sırasında, kadın-erkek, genç-yaşlı, emperyalist işgalcilere karşı kahramanca savaşmış için... Sonra yıllar geçti aradan, emperyalist güçler Türkiye'yi yeniden cendereye aldılar. Yerli uzantılarıyla, işbirlikçileri, ortaklarıyla, bir örümcek gibi şarjörler dörtbir yanı. Kahramanlardan, kahramanlıklardan geriye kalan, aslında bir ad, bir sıfat oldu.

KAHRAMANMARAS 1978 Aralığının 19'unda başlayan hafta boyunca, belki de Kurtuluş Savaşı'ndan daha acı günler geçirdi. Bir o kadar da kanlı günler. Bilmeyiz o zamanlar da, dokuz aylık hamile kadınların karınları değil çocukları kanlar içinde çıkarılmış mıydı dışarıya? Bilmeyiz düşman işgali altındaki Maraş'ta o kadar çok küçük çocuk öldürülmüş, yaralanmış mıydı emperyalist işgalciler tarafından? Böylece bir vahşet olmuş muydu? 1978 yılının 19 Aralığında, işgal ordularından görmedikleri vahşet gördü Maraş. İnsani insanlığından, insanı çoğundan utanırdan bir vahşet.

ŞİMDİ Kahramanmaraş davası başlamış bulunuyor. Askeri savcının iddianamesi bile, insanlık dışı kitle kırımını yaratıcıların, planlayıcıların, tahrik edenlerin, kınma bizzat katılanların, katılanların başında yürüyüşlerin kimler olduğunu, hangi güçlere bağlı bulunduklarını ortaya koyuyor. İddianame, olayların başında ve içinde ÜGD militanlarının yer aldığı onların ardında faşist odakların bulundugunu açıkça gösteriyor. Aslında biliniyor muydu bu gerçek? Daha ilk günden biliniyordu. Türkiye'nin tüm demokrasi güçleri, Türkiye'nin tüm namuslu insanları daha o gün biliyorlardı. Maraş katliamının, kitle kırımının ardında örgütlü-örgütözü faşizmin yattığını.

Bu gerçeklerin böylesine açık olduğu bir sırada, CHP ağırıklı hükümet ve Başbakan faşizm algusunu kavrayamayan aynı tutarızı tavıyla «aman açık açık sağa vurmayalım, MHP'yi hedef almayalım» tavıyla böyle yaparsa hükümetin koruyabileceği umuduyla lastikli laflar ediyordu.

SIKIYÖNETİM Maraş olayları bahane edilerek, o ortamda ilan edildi. Ve ekyönetimin ilanına neden olan Maraş olaylarının davası, nihayet, olaylardan üç buçuk ay sonra başlayabildi. Neden geç kalmıştı bu kadar? Kimlerdi Kahramanmaraş davasının açılmamasını, savsaklanmasını isteyenler? Kimler koruyordu kanlı katilleri? Bugün bu soruların cevabı, gören gözler için ortada.

MARAS «Kahraman» adını Kurtuluş Savaşı'ndan almıştı. Ama Maraş, asıl şimdiki kahraman olacak. Türkiye'nin tüm demokrasi güçleri ağırıklı olarak kayabilirlerse; Türkiye'nin namuslu insanları Maraş kitle kırımının, Maraş faşizminin, Maraş utançının ardında sinton faşizmin çirkin yüzünü, ÜGD falan denilen örgütlerin gerçek bağlarını, gerçek desteklerini, Türkiye'deki faşist örgütlerin meyli görebilirlerse; Maraş Davası faşizmin yargılanmasına dönüştürülebilir; Maraş davası ÜGD'si MHP'si ETKO'su benzerleriyle, tüm bir örgütlenmenin halklarını birer birer ortaya çıkarabilecek, sergilenebilecek bir sonuca varabilirse, Maraş bir kez daha ve gerçekten Kahraman olacak.

BUNU başarmamızın tek yolu ise, Türkiye demokrasisi güçlerinin davaya sahip çıkması; ellerindeki tüm olanakları kullanarak, Maraş olaylarının gerçek yüzünün aydınlanmasına yardımcı olmaları; aklı saatte olsunlar baskılarıyla olayların gerçek yüzü gizlenmeye kalkışılrsa, bu baskıların aslabilemesi için ellerinden gelen yamaları demokrasi savaşımını layıkıyla sürdürmeleridir.

BULMACA

SOLDAN SAĞA:

1) Geçtiğimiz günlerde Devlet Bakanlıgından istifa eden başmız milletvekili, 2) Irak'ta bir parti - Kırma, 3) Karşıklı teatir, 4) Schindler, d'Es-taing, Callaghan ve Carter'in ünlü toplantısının yapıldığı yer, 5) Anadolu'da «boşuna konuş» anlamına bir söz - Kısa zaman - Türk Lirasının simgesi, 6) Selam sözü - Bir harfin okunuşu, 7) Göz rengi - Gösteriş, şatafat, 8) Ters, bir fizik kanunu - Su, 9) Açıklama - Tren yolu, 10) Genişlik - Bir kadın adı.

YUKARDAN AŞAĞI:

1) Yemeli yapılan bir elns ot, 2) Doğal - Ters, bir emir, 3) Olay - Anadolu'da bir petrol bölgesi, 4) Ters, yaka - «Yıl oldu anlamında bir söz, 5) Ters, bir erkek adı - İskambilde birli, 6) Kıbrıs'ta komünist partisi - Oduncunun arazi, 7) Ters, bir kadın adı, 8) Ters, bir çok Fransa kralının adı - Olagelen, geçen, 9) Sekiz simgesi - Tarım aleti, 10) Ters, nota - Üzünü - Bir harfin okunuşu.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA:

1) Abasıyanık, 2) Samata - Asl, 3) irA - İsmine, 4) Kader - İaF, 5) Kase, 6) tahayeS - La, 7) alafı - Sal, 8) Şike - İdame, 9) rM - Makara, 10) aif - Makl.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

1) Aşık - Taşra, 2) Baraka - IMF, 3) amad - Hak, 4) SA - Eilem, 5) İir - Ya - Ac, 6) Yas - Kemik, 7) İaS - Dam, 8) naniS - Sara, 9) İsmar-lamak, 10) İlaF - aie.

ABD Kongresi FKÖ'lülerin ABD'ye girişini yasakladı

Dış Haberler Servisi — ABD Kongresi Filistin Kurtuluş Örgütü üyeleri ve yetkililerinin ABD'ye girişlerini ve burada basınla ilişkiler kurmalarını yasakladı.

Haber veren İngiliz «Arab Reports» dergisi, kararın Kongrede bulunana İsraili lobisinin etkisiyle alındığını, böyle bir kararın özellikle son günlerde ABD'ye gelen ve Filistin sorununu anlatmaya çalışan Filistinlilerin ülkeye girişlerini yasaklama niyetini yansıttığını yazdı.

Dergi, Filistin Kurtuluş Örgütü Beyrut Bürosu Sorumlusu Şefik El-Hut'un, geçtiğimiz günlerde Amerikalıya gittiği ve burada Camp David ve Filistin sorunu ile ilgili konferanslar verdiğini belirterek, bunun ayonistleri rahatsız ettiğini, ve El-Hut'u çeşitli yöntemlerle engellemek istediklerini, ancak bunu başaramayınca böyle bir yasa çıkarmaya yöneldiklerini belirtti.

● Kararın, FKÖ Boyut sorumlusunun konferanslarına tepki olarak İsraili lobist tarafından alındığı belirtildi

● FKÖ liderlerinden El-Hut.

Portekiz Hükümeti'ne karşı iki güvensizlik önergesi verildi

Lisbon, (A.A.) — Portekiz Sosyalist ve Komünist Partileri'nin parliamenter, Carlos Alberto Mota Pinto başkanlığındaki hükümet hakkında iki güvensizlik önergesi verildiği bildirildi.

Bu iki önerge hakkındaki oylamanın en geç cuma günü yapılacağı belirtiliyor. Portekiz siyasi çevreleri, parlamentoda mutlak çoğunluğa ellerinde bulunduran Sosyalist ve Komünist Partilerin hükümeti düşürme çabalarını sürdürüyorlar.

Bu durumda, 1974 devriminden bu yana kurulan 10. hükümetin temmuz başından önce istifa etme zorunda kalması bekleniyor. Bununla birlikte, Başbakan Yardımcısı Alvaro Monteiro, daha önce kabul edilen bütçenin komisyonda onaylanmasından sonra, hükümetin bu süre dolmadan istifa edileceğini söyledi.

Gana'da iktidar darbeyle el değiştirdi

● "Devrimci kuvvetler" olarak nitelendirilen yeni yönetim ülkede denetimi sağladı

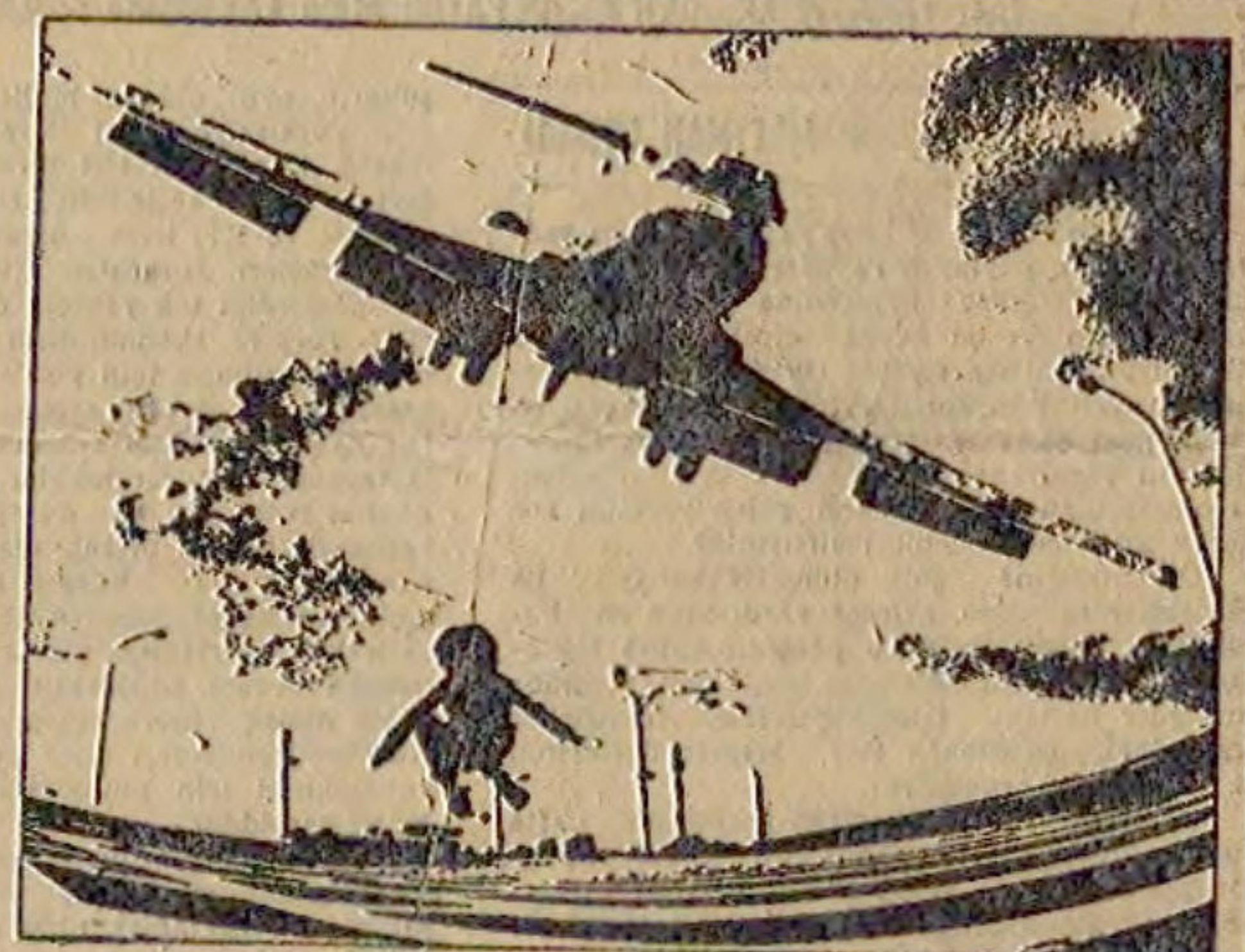
● Darbenin liderinin genç bir subay olduğu bildirildi

Ajanlar — Gana'da küçük rütbeli subaylar tarafından gerçekleştirilen darbenin başarıya ulaştığı ve ülkede denetimin tamamen yeni yönetimin eline geçtiği açıklandı. Başkent Accra'da sokaklara çıkma yasası konulmasından sonra duruma hakim olan yeni yönetimin liderliğini genç bir subay olan Rawlings'in yaptığı kaydedildi. Önceki gün başlatılan darbenin ilk önce

başlatıldığı yolunda haberler yoğunluk kazanmış, ancak daha sonra yeni yönetimin radyoda okunan bildirisiyle, iktidarın tamamen el değiştirdiği açıklığa kavuşmuştu.

BBC radyosunun bildirisiyle, yeni yönetim 18 Haziran'da yapılacak olan genel seçimleri mutlaka gerçekleştirecek ve seçimlerden önce de eski yönetime mensup kişiler yargılanacak.

Gana'daki darbeyi gerçekleştiren subayların «devrimci kuvvetler» adı altında hareket ettikleri, özellikle de yolsuzluklar üzerinde durdukları bildiriliyor. Bilindiği gibi 15 gün önce de Gana'da bir darbe girişimi olmuş, o zamanki darbenin de lideri olan Rawlings tutuklanmıştı. Ajanlar, Rawlings'in genç subaylar tarafından tutuklanarak kurtarıldığını, hareketin sürdürülmesi bu kez başarı kazanıldığını kaydediyorlar.

"GÜRÜLTÜ KIRILMASI" NIN DE ÖNÜNE GEÇİLMELİ.

8 Haziran Dünya Çevre Günü nedeniyle Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) tarafından hazırlanan bir rapor, çevreyi bozan etkiler arasında gürültüyü de ele alıyor. Raporda, gürültünün, insanın yaşam koşullarını etkileyeceği daha çok kötüleşen boyutlara vardığı belirtiliyor. «Dünya'da Çevrenin Duru-

mus» adlı raporda, gürültünün sağır- lığa, sinir hastalıklarına ve çeşitli etkilere neden olduğu belirtilirken, sonra «gürültü kirliliğinin önüne geçmek için çeşitli girişimler yapılmalı, ancak, kamuya sesini duyurmak, işçiler, işçi kuruluşları kanalıyla baskı yoluna gitmelerse» bu acili yasaların süreceği belirtiliyor.

Afganistan hakkında yalan haberler yayıldığı açıklandı

Dış Haberler Servisi — Afganistan Haber Ajansı Başkar tarafından yapılan açıklamada, ülke içinde yoğun çarpışmaların sürdüğü haberlerinin gerçeklere uymadığı, bu haberlerin genç ve dinamik Afganistan'ın yıpratmak amacıyla gürültüye büründüğü, ülkede müslümanların sürekli olarak ayaklandıkları, askeri hareket yürüttükleri, yoldaki haberlerin, emperyalizmin bölgedeki yenilgilerini gizlemek amacıyla iletilen afanslar tarafından özellikle yaygınlaştığı bildirildi. Kaydedildi ve çarpışma olduğu iddia edilen bölgelerden Afana'ya gelen mektuplar okunarak, hal- kin bu tür yalanlara karşı tepkileri dile getirildi.

TUDEH, bütün gizli anlaşmaların açıklanmasını istedi

Dış Haberler Servisi — İran Halk Partisi TUDEH Genel Sekreteri Nurettin Zivanur, İran'ın Şah döneminde dış ülkelerle imzaladığı bütün gizli ekonomik, politik ve askeri anlaşmaların açıklanıp iptal edilmesi için ülkenin politik liderliğine çağrı yaptı. Zivanur yaptığı açıklamada, ülkedeki bütün yabancı şirketlerin devletleştirilmesinden yana olduklarını belirtti.

Mısır ve Kamboçya Bağlantısızlar'ın gündeminde

Dış Haberler Servisi — Sri Lanka'nın başkenti Kolombo'da açılan Bağlantısızlar Hareketi Disiplinli Bakanlar Konferansı'nda, sonbaharda Küba'nın başkenti Havana'da yapılacak olan zirvenin hazırlıklarının gözetim görevi yapıldığı açıklandı.

Sovyetler, Çin'i ikili görüşmelere çağırıldı

Moskova, (A.A.) — Sovyetler Birliği, Çin hükümeti'ni, temmuz, ağustos aylarında, Moskova'da, iki ülke arasındaki ilişkileri normalleştirme amacıyla ikili görüşmelere çağırdı.

Bu konudaki öneri, öne- risti Çin'in Moskova'daki Disiplinli Bakanlar Konferansı tarafından bizzat verildi.

Altı Gün Savaşı'nın yıldönümünde...

5 HAZİRAN 1967, Arop halkının, özellikle de Filistin halkının bayramı kaniye, ateşle, dişle, tırnakla ve unutulmaz savaş acılarıyla kızıyıp bir tarih. Dünya üzerindeki güçlerin yüreğine sokulan bir hançerdir. Altı Gün Savaşı'nın 12. Yıldönümü'nde İlerici İnsanlık, her zaman olduğu gibi, İsrail'in 67 Savaşı öncesi sınırlarına çekilmesini, Filistin halkının devlet kurma hakkı dahil olmak üzere, tüm yasal haklarının hayata geçirilmesini, sorunun, emperyalizmin ve siyonizmin hareket alanından çıkartılıp, Filistin halkının tek ve yasal temsilcisi FKÖ'nün de katıldığı uluslararası Cenevre Konferansı'nın toplanması gibi taleplerle savaşım veriyor.

BUGÜN Orta Doğu'daki durum, yeni bir savaşın ilk işaretleri taşıyor. Emperyalizmin ve siyonizmin toprak hedefi Lübnan, boy hedefi ise her zamanki gibi Filistin Kurtuluş Örgütü. Tehlike her geçen gün artarken, uluslararası petrol şirketleri «belki savaş sırasında yeni bir petrol ambargosu söz konusu olabilir» düşüncesiyle stok yapmaya başladılar. İngiltere, Federal Almanya ve ABD'deki petrol fiyatlarının artışı, uzun araba kuyruklarının ardında böyle bir savaş hazırlığının yattığını göstermektedir. İran Devrim'i'nden sonra bayanın önde olduğu petrol devletlerinin bu son dömen- lerinin hiçbir politik yanı olmadığını istedikleri kadar halklara yutturmaya çalışıyorlar. Orta Doğu Cephesi'nde son durum yeni bir saldırının önüne geldiğini açıkça ortaya koyuyor.

EMPERYALİZM ve siyonizm «Altı Gün Savaşı»nı değerlendirirken, Maoocu Pekin yönetimi özyaşla Vietnam halkına değil de ulusal kurtuluş için çarpışan Arop halklarına bir ders verdiğini tezini ileri sürüyor. Bu yanlışlıktan sonra Aropları, emperyalizm ve siyonizmin kurdurduğu ihanet sofrasına oturacaklarını umuyorlardı.

NE VAR KI masaya yalnızca Mısır yöneticileri oturdu- lar. Mısır halkının özgür iradesi dışında Sedat böm- gazedik ulusal bağımsızlık savaşını, kelimenin tam anlamıyla satarken, Ürdün ve Suudi Arabistan mahcup bir ifadeyle geride kaldılar.

ŞİMDİ emperyalizm ve siyonizm, Ortadoğu'da bir tek Mısır ile yetinmeyip Camp David ihanet cephesini genişletmenin peşinde. Ürdün halkının yığıl direnişi, Suudi Arabistan halkının karşı çıkışı sonucu elde edemediğini, yeni ve kanlı bir savaş sonucu esaret altına düşürdü. Lübnan'daki İlerici güçlerin demir cephesini ateş fırınında eritemeyi ih- nat cephesinin karşısındaki Direniş Cephesi'ni böl- meyi amaçlıyor. Bu nedenle de bir yandan Lübnan üzerine askeri hareketler yoğunlaştırılıyor, Filis- tin Kurtuluş Örgütü'ne saldırı- sal saldırılar artı- rılıyor.

ORTADOĞU'NUN bu genel durumunda Türkiye'nin çok özel bir yeri var. Emperyalizm sürekli olarak Türki- ye'nin bölgedeki konumu ve çıkarları açısından belirleyici bir etrafetlik alan olarak görmeğe. 1967 sonlarında, Menderes iktidarının Suriye sınırına 50 bin asker yığdığını ve böylece de Lübnan'daki Ame- rikancı darbeyle kolaylık sağlandığını unutmamak gerekir.

İSTE böyle bir zamanda Ankara'da ABD ile «savun- ma işbirliği» görüşmeleri yapılıyor. Ve Türkiye İgci eninin dışlara el konsun, Amerika defolusu bel- gisinin önemi daha da belirginleşiyor. ABD'nin ül- ser konusunda yeni yeni dayatmalar getirdiği, var- olan üslerin yeni araçlarla donatılmasına çalıştığı, daha fazla yetki ve hareket yeteneği için hükümeti zorladığı şu günlerde, bu belgii yükseltmek gereki- yor. Çünkü bu belgi ülkemizde verilen ulusal ba- gımsızlık savaşını, başta Filistin halkı olmak üze- re Arop halklarının ulusal bağımsızlık savaşınıyla bütünleştirmektedir. 5 Haziran 1967 hançeri yüre- gimizi döğdükten, bu gerçeği de unutmayalım.

Dünya turu

Grenada, gerici faşist ülkelerle ilişki kurmayacak KARAYİPLER Denizindeki bir ada olan Grenada'da 13 Martta gerçekleştirilen hükümet değişikliğinden son- ra, yeni iktidarı irki ve faşist rejimlerle diplomatik ilişki kurmayacağı ve Küba ile ilişkilerini geli- yti amaçladığı bildirildi.

Endonezya Çin'i uyardı ENDONEZYA Dışişleri Bakanlığı, ülkedeki Çin temsilci- liğine bir nota vererek Çinli ajanların ülke içindeki faaliyetleri konusunda uyardı bulundu. Notada özel- likle, diplomatik kanallardan geçirilerek Endonezya- ya sokulan ve halk arasında dağıtılan broşürler söz konusu edildi.

● Japonya Çin'e petrol ve kömür projelerini ge- listirmesi için 2 milyar dolar kredi verdi...

● Rodasya'da uzlaşmaçı siyahlara da katılımı- la kurulan yeni irki rejim, Mozambik üzerine yeni bir saldırı düzenledi.

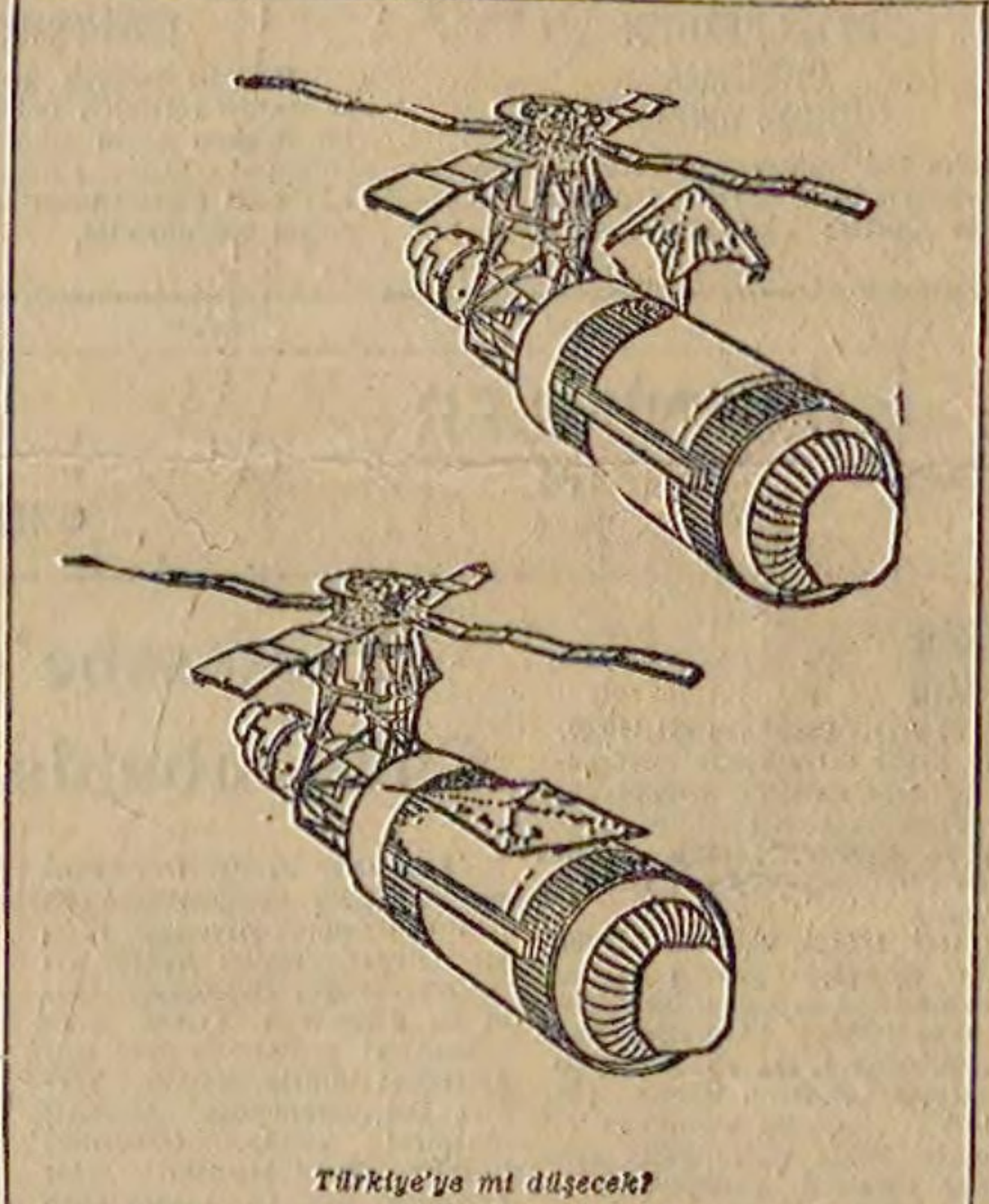
● Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, İsraili De- dışişleri Bakanı Moşe Dayan görüşmelerine baş- ladi.

● Genel seçimlerden yenik çıkan Başbakan Riechliott Tredau, iş başına geldikten 11 yıl, altı hafta ve üç gün sonra istifa etti.

Latin Amerika sendikaları Panama'da toplandı

Yeni sömürgecilğe karşı savaşım yöntemlerini ve og- lak savaşım biçimlerini tartışmak üzere Latin Ameri- ka'daki sendikalar örgütlerinin temsilcilerinin DSF giriş- imiyle Panama'nın başkenti Panama-City'de toplan- dıkları bildirildi.

Türkiye toprakları da 21 Haziran'da yere çakılacak olan Skylab'ın tehdidini altında

Türkiye'ye mi düşecek?

- SOVYETLER BİRLİĞİ, SKYLAB KONUSUNDA ABD'YE İŞBİRLİĞİ ÖNERİSİ YAPTI.
- DÜNYA NÜFUSUNUN YÜZDE 90'I ÖLÜM TEHLİKESİ İLE KARŞI KARŞIYA.
- FELAKETİN NEREYE ÇÖREKELECEĞİ İKİ SAAT ÖNCE BELLİ OLACAK.

14 Mayıs 1974'de bir Saturn-5 roketiyle uzaya fırlatılan 85 ton ağırlığındaki Amerikan uzay laboratuvarı Skylab'ın yörüngesinde çıkıp hızla dünyaya yaklaşması, bütün bilim adamlarını alarma geçirdi. Dünya nüfusunun yüzde 90'ının yaşadığı Asya, Afrika, Latin Amerika, Alaska hariç ABD, Avrupa ve Avus- turalya kıtalarını tehdit eden bu felaketin ne- reye çökeleceği konusunda hiçbir öngörü- de bulunulmuyor.

30,70 metre uzunluğunda, 6,60 metre ge- nişliğindeki uzay aracının dünya kabuğuna 150 kilometre kala parçalara ayrılacağı, bu parçaların bir bölümünün uzayda kaybolaca- ğı, ancak 2,5 ton ağırlığındaki ana parçaların 340 mil hızla yere çakılacağı bildiriliyor. Ame- rikan uzay araştırmalarının yapıldığı NASA

merkez uzmanları, 17 Haziran 2 Temmuz ta- rihleri arasında uzay laboratuvarının dü- mesini beklediklerini, 21 Haziranın muhtemel tarih olabileceğini, kesin düşüş gününü, en erken üç gün önce söyleyebileceklerini açık- lyorlar. Uzaydan gelecek felakatin nereye çö- rekeneceği ise ancak düşüşten iki saat önce bilinebilecek.

Bu arada pek çok ülkenin ABD'ye, Sky- lab'ın bir felakete yol açmaması için işbirli- ğinde bulunduğunu açıkladı. Tehlike anının küçültülmesi, uzay aracının dünya halklarını tehdit etmemesi için, işbirlik yapı- larak, felakatin baskında Sovyetler Birliği geliyor.

Su- yayınlanan Tegrin gazetesinin bir ha- göre, Sovyetler Birliği çok uzun

bir zaman önce, NASA'ya başvurarak uzay laboratuvarının koordinatlarının verilmesi halinde, bu felaketi önleyebileceğini bildirmiş- tir. Bu konuda NASA yetkililerinin ve Amerikan hükümetinin nasıl bir karar aldık- lı ise pentiz açıklanmadı. Gazete haberinde- ki adamın ABD'ye başvuruda bulun- mak bu öneriyi kabul etmesi için baskı yap- tıkları da dikkati çekiyor.

Kasım ayında uzaya bir başka araç gön- derip yörünge çalışmalarını yapmak isteyen, ancak teknik bazı olanaksızlıklar sonucu bu- nu gerçekleştiremeyen NASA bakalım ne ya- pacak? Türkiye toprakları gibi, dünya nüf- usunun yüzde 90'ını bir felaketin eşliğine getiren Skylab olayı, Sovyetler Birliği'nin işbirli- ği önerisini reddedecek mi?

DÜNYA BASININDAN SEÇMELER

THE GUARDIAN

THE GUARDIAN

• Dünük gazete İngiltere İşçi Partisi'ne yakın olarak biliniyor.

Türkiye'nin sosyal demokratları üzerinde ordu gölgesi

Guardian gazetesinin 2 Haziran tarihli sayısında, John Torode imzalı bir yorum çıktı. Yorumun, Maraş davası öncesinde Türkiye'deki durumu ele aldığı görülüyor. Özellikle de sağ bir askeri yönetim üzerinde durulması, yazarın Ağah Oktay Güner ile görüşmüş olması, ABD ile İngiltere'nin, Türkiye'de artık sosyal demokrat bir iktidar istemediği gibi görüşler dikkatli çekiyor.

Türkiye, hemen İran ülkesinde bir kassa yuvarlanma tehlikesi içinde bulunamayabilir, ama bu demokrasiyi çığışının ekonomik bunalım ve sistemli politik cinayetler karşısında güvenlik içinde bulunduğu anlamına gelmemektedir.

Ülkenin büyük bir bölümü halen siyasetin altındadır ve ordu, son yirmi yıl içinde politikacıları iki kez yerlerinden etmiştir. Ordu kısa bir süre önce tutukladığı 1 Mayıs yürüyüşlerini istanbul'da yasaklayıp birçok soluca sendika liderini tutukladığı zaman yaptığı gibi, kendi inisiyatifini kullanarak politik kararlara almaya çözen başlamış bulunuyor.

Yönetimin askerler tarafından devralınması olasılığı, politik koşullara bağlı olmayan en büyük yardım paketini hazırlaması için Batıya harekete geçirmek doğrultusunda hükümet tarafından oldukça dikkatli bir biçimde kullanılmaktadır. Ne ekonomik reformlar (devletleşme, yüksek fiyatlar, verimsiz kamu sektöründe kısıtlar, daha az iddialı büyüme planları ve ağır derecede korunmakta olan ekonominin yabancı çöküşünü etkilemeye çalışması) şeklindeki koşullar, ne de Ege'de, Kıbrıs'da ve Batı savunması konusunda ödünler bu kadar öne çıkmıyor.

OECD'nin Türkiye'ye (koşullu olarak) yardım verme sözünü karşın, birçok Batılı ülke Ecevit hükümetinden ve yerine büyük bir olasılıkla sağcı politikacıların ardına gelen bir generaller komitesinin gelmesi perspektifinden rahatsızlık duymakta haksız değildir.

Ordunun "organik" (yani istikrarlı ve Batı yanlı) görünmesi nedeniyle, ABD ve İngiltere bir askeri darbe olasılığından pek fazla kuşku duymamaktadır. Hatta bazı Batılılar, Batı yönetimi bir diktatörlüğün, Ruslarla flört eden ve Ortadoğu'da giderek tarafsız bir tavır takınan güde bir sosyal demokratlardan daha iyi olduğu ileri sürmektedir. Eğer başbakan evini düzene sokamazsa, o zaman bırakın da ordu yapın, görüşündedirler.

Bu görüşün Türk hükümet çevrelerinde yandaş bulamayan bir görüş olması şaşırtıcı değildir. Disiplinli Bakanlıklarında planlama ve araştırma dairesi başkanı Haluk Özgü, "Batı'nın ülkemizde ekonomik reformlardan çok demokrasiye gereksinimi vardır" diyor. "Eğer siz Batıdakiler, şu anda ki tavrınızı sürdürürseniz, Türkiye'yi kaybedebilirsiniz" Özgü, Batıya karşı olan duygularına da Türkiye'nin dış politikası üzerindeki "Demoklesin kili"ni bilmeye diler getiriyor.

Ekonominin için genel olarak karşı çıkılan aç planlar hazırlayan IMF, önlemesi gereken ekonomik bunalımı daha da şiddetlendirmekte suçlanmaktadır. İşsizlik yüzde 20'yi bulması büyüme hızının yüzde 7'den yavaşlık altına düşürülmesi, kamu harcamalarının, savunma ve verimsizliğe saldırılarda bulunulması, felaket niteliğindeki politik ve ekonomik sonuçlar doğurabilir. (İngilizce 10 yıl önce IMF ile benzer bir kavga çıkmıştı.)

Hükümet sözde Orhan Koloğlu, "IMF teknisyenlerden oluşur. Enflasyonu kontrol altına almak istiyorlar, ama bizim toplumsal yapımızı göz ardı ediyorlar ve sonumuz bir diktatörlük olur, bu umurlarında değil" diyor. Bu-

na karşılık Batılı bir diplomat şöyle homurdanıyor: "Türkler, dünyanın onlara bir hayat borçlu olduğunu sanıyorlar, ama bizimle anlaşılabilir bir bir sanırım yitirmiyorlar. Tabii ki Batı savunması açısından önemlidir. Ama o kadar da değil."

Her iki tarafta bir derece büt yapılıyor. Türkler ekonomilerini dışlanırlar ve Batı, Türkiye'nin toplumsal ve politik gerçeklikleri karşısında ödün vermeye hazır. Ama yardım çok mu azdır ya da çok geç mi gelecektir? Türkiye, yalnızca çoktutan kurtulmak için bu yıl OECD'nin bir büyük milyar dolarına gereksinimi duyuyor. Gelecek beş yılın her yılı için de aynı miktarlar belirlenmektedir. Enflasyon şu sırada yüzde 80 dolayındadır ve yükselmektedir. Politik cinayetlerin hızı da aynı. Tutuklamalar da özellikle solda.

Geçenlerde bir gece içinde değişik olaylarda 13 kişi öldürüldü. Son yılların ortalaması bir gecede üç politik cinayettir. Solcu kahvaltı saatleri tarafından makineli tüfek ateşine tutulmakta ve seyyak olarak terst olmaktadır. Altı ay önce Maraş'ta 100'ün üzerinde Alevi (Şii) Müslümanın, daha varlıklı ve saygıya değer üstün Sünni dinclerleri tarafından katledilmesi, bu olaydan önceki ve bu olaydan sonraki dağınık, topluluklar arası olaylarda da yansıyor.

İran'daki kültür huzursuzluğunun alevlendiği kurt ayrışıklığının yeni den canlanması korkusu büyümektedir. Ordu ve polis, Irak'taki meslektaşlarıyla, her hangi bir ayıklanmanın bastırılması için ortak eylem olanağını görüşmüş bulunuyor.

Bütün bu kaostan tek bir parti yararlanmaktadır. Bu, antikomünizm, İslamci değerleri, merkezi yönetimi, hür teşebbüs doğrultusunda De Güçlü talepleri, kendi kendine yeten bir tarafsızlığa koyuca döndürebilen Güçlü milliyetçiliği yarım milyon oy sahibi neo-faşist Milliyetçi Hareket Partisi'dir.

Partinin başında, eski bir subay olan ve ordu ile yakın bağlar sürdüren Alparslan Türkeş bulunmaktadır. Başında bulunduğu hareket, "bozkurtlar" adındaki iyi eğitilmiş ve iyi silahlanmış, Maraş katliamı sırasında çok aktif olmuş bir polis gücüne sahiptir. Türkiye'nin yarımadası Ağah Güner, Türkiye'de karşılaştığım kendinden güven duyan tek kişiydi.

Güner, hükümetin, şimdiki şiddetli büyük bölümünden neden Milliyetçi Hareketi sorumlu tuttuğu sorusuna, "ülkemiz büyük bir tehlike içinde" diye cevap verdi. "Terörizm ve anarşi soldan geliyor. Hükümet kamu sektörüne 45 bin miltanin soktu ve polislerin yarısının komünist yönetimli derneklere girmesine izin verdi. Başbakan sürekli yalan söylemektedir, ama halk gerçeği görüyor. Mahkemeler yargıçlar var. Biz onların önüne götürebiliriz. Ecevit'in ajanları partimizin görevlerini neden öldürüyorlar? Bizden neden neden korkuyorsun Ecevit?"

Orta düzeyli Milliyetçi Hareket düşünceleriyle etkilensim bulunan ordu bir yargılamaya izin verecek mi? Yargıçlar suçlama cesaretilinde bulunabilecek mi? Yoksa, ordu ile başlangıçta içinde bulunan şu "bozkurtlar", sonunda, Türkiye'nin hasta sosyal demokrat deneyiminin boğazına mı sarılacak?

IMF yardımı gelmeden kavgası başladı

IMF İLE ANLAŞMA SAĞLANACAGININ BELLİ OLMASINDAN İTİBAREN BÜYÜK SERMAYE KESİMLERİ GELMESE BEKLENEN TAZE PARA VE KREDİDEN ASLAN PAYINI ALMA KAVGASINA BAŞLADILAR

• SÜLEYMAN COŞKUN

OECD ve IMF'in Türkiye'ye sağladıkları yardım gelmeden paylaşımla kavgası başladı. Son zamanlarda hükümet konusunda yoğunlaşmalar tartışmalarına da bu kavga etrafında döndüğü bildiriliyor. Ankara siyasal çevreleri büyük sermaye çevrelerinin kendi aralarında başlayan en büyük payı alma tartışmasından Ecevit Hükümeti'nin yararlanabileceğini ve kendi etrafında oluşturulan baskıya karşı, gelen yardımı koş olarak kullanabileceğini belirtiyorlar.

Öğrenildiğine göre otomatik sanayi ile tekstiller arasında, gelecek yardımdan en büyük payı almak yada bu paranın kamu sektöründe hiç kullanılmamasını sağlamak yönünde girişimler başladı. Otomatik tekstiller, tekstiller arasında katışmaya ilaq sermayedarlarının da girişimleri kaydediliyor.

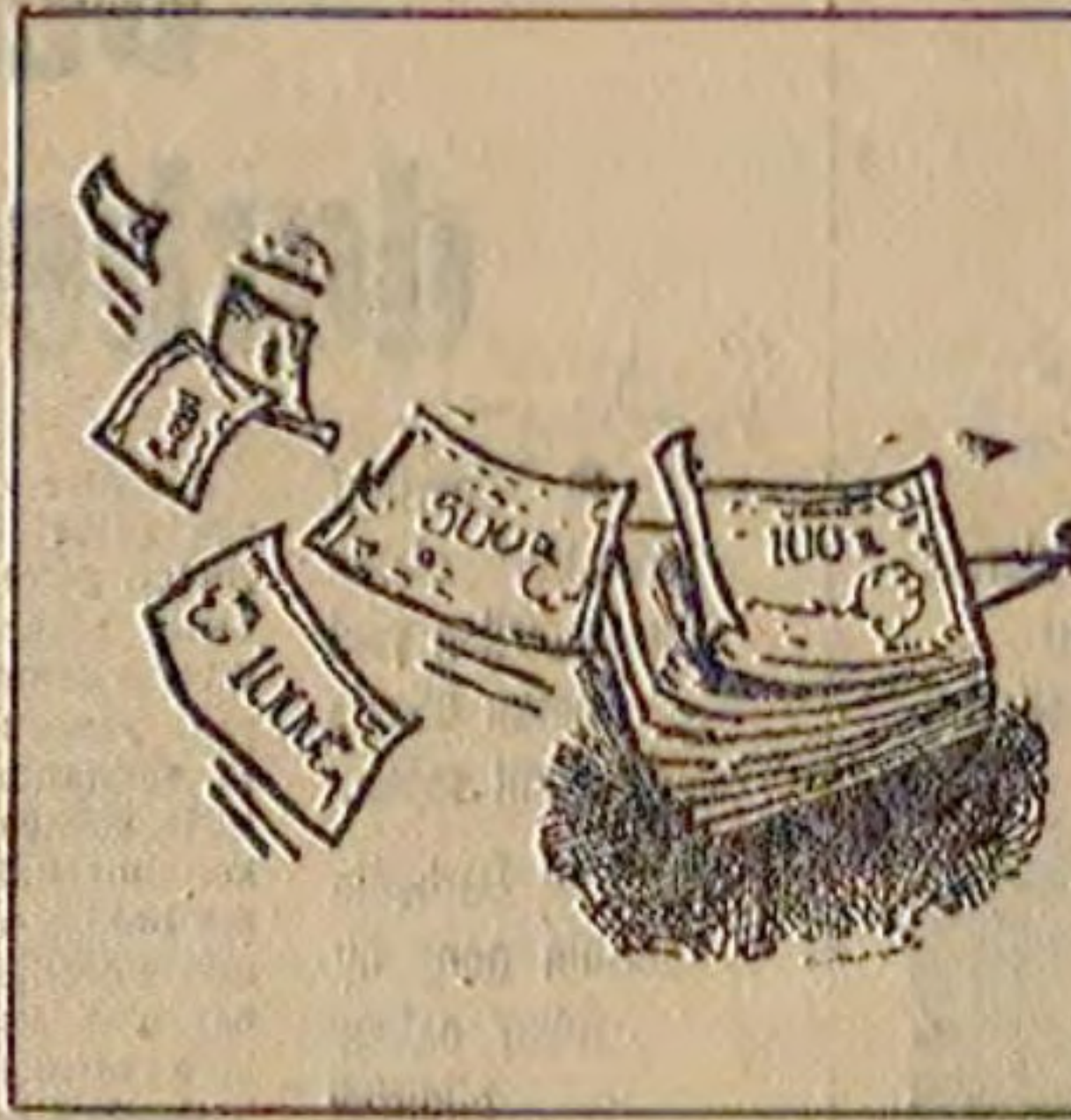
Başbakan Bülent Ecevit'in geçtiğimiz hafta Cuma günü Cumhurbaşkanlığı Kurultusu'nda yaptığı görüşmelerde sonra basın mensuplarının sorularına cevaplandırırken bu konunun üzerinde önemle durması ilqi çıktı. Bilindiği gibi Ecevit, açıklamasında, gelecek paranın tümünü ekonominin kurtulması için kullanacaklarını belirtti.

PARANIN İLK BÖLÜMÜ HAZİRAN AYI SONUNA KADAR GELİYOR

Diğer taraftan OECD ve IMF tarafından sağlanan yardımın ilk bölümünün Haziran ayı sonuna kadar Merkez Bankası kasasına girebileceği bildiriliyor. IMF ile yapılacak anlaşmadan hemen sonra yardım yapmaya hazır olan ülkelerle tek tek anlaşmalar sağlanacak ve bu anlaşmaların sonra paranın Türkiye'ye gelmesi başlayacak. 250-400 milyon dolar dolaylarında olacağı kaydedilen ilk dilim yardım periyodu olarak diğer dilimler izleyecek. Gelecek ilk dilim büyük kısmının, sermayenin tüm kavgasına karşın petrol için ayrılacağını belirtten yetkililer, "Aşında Türkiye'nin şu anda en büyük sorunu petrol. O sorunu biran önce belli oranda da olsa çözmek zorundayız. Çünkü petrol güdümlüde tüm dünyanın sorunu haline geldi. Alabilmek için mutlaka bazı avantajları kullanmak gerekiyor" diyorlar.

IMF'İN TÜRKİYE'DE UYGULAMAK İSTEDİĞİ YÖNTEM

Paris'te IMF merkezinde devam etmekte olan görüşmelerde Türkiye'ye dayatılan koşulların Latin Amerika ülkelerine uygulanan ko-

şulların aynı olduğu bildiriliyor. Bilindiği gibi IMF Türkiye'ye temel olarak iki konuda dayatmakta. Bunlardan biri ihracatın artırılması diğeri de kamu kesiminin finansmanının durdurulması ve KİTlerin piyasa kurallarına göre yönetilmesi. İhracatın artırılması IMF'nin gösterdiği tek yöntem devletleşme. IMF eller Türkiye ekonomisinin bugünkü durumundan kurtarılması için yolda, yüzde yetmiş arasında bir devletleşme önermektedir. Katli kur ayarlaması gibi önlemlerle ihracatın artırılacağı düşünülmektedir. Ancak Türkiye Hükümeti yetkilileri bu düzeyde bir devletleşme yapmaya politik olarak olanak bulamayacaklarını belirtiyorlar. Yayıncı kamu devletleşmesinin seğimleri kadar yapılmayacağı, seğimleri kadar katli kur ayarlaması gibi yöntemlerin uygulanmasına devam edilecektir. Diğer taraftan ABD başta olmak üzere emperyalist ülkeler Ecevit Hükümetinin biran önce gereken devletleşmeyi yapabileceği için muhalefet partilerinin sıkıştırılmasına çalışıyor.

Ekonmik çevreler bu denli yüksek oranda bir devletleşmenin somut amaçlarını işi tüketimin finansasını sağlamak olduğunu bunun daha da kolaylaştırılması için ücretlerin dondurulması için önlemler alınması gerektiğini belirtiyorlar.

Toplumsal kesimlerin yoğun olarak yapılabileceği bir dönemde bulunulması nedeniyle ücretlerin dondurulmasının salt bazı kararlarla yürürlüğe geçirileceğini belirtten yetkililer işçi ücretlerinin dondurulmasını başkalarına için demokratik hakların kısıtlanması yoluna gidilebileceğini kaydediyorlar. Parlametoda beklemekte olan demokratik hakların kısıtlanmasına yönelik kanun ve tekliflerin biran önce geçirilmesi yoluna gidileceğini buna muhalefet partilerinin de destek olacağını bildiriyorlar.

IMF'nin baştan beri dayattığı bir başka koşul da KİTlerin durumudur. KİTlerin finansmanının Türkiye'deki enflasyonu kamçladığını, ücret artışlarında da önemli roller oynadığını öne süren IMF'çiler KİTlerin istidam politikasının yeni baştan gözden geçirilmesini, KİTlerin biran önce işi alınmasını, KİTlerde yönetimin politikasının karıştırılmasını istiyorlar. Bu arada en önemli istekleri de KİTlere devlet bütçesinden yapılan desteğin kaldırılması ve KİTlerin serbest piyasa kurallarına göre çalışabilecekleridir.

TÜRKİYE'NİN GÜÇLÜKLERİ

IMF ile pazarlık masasında oturan Türkiye malıye yetkilileri IMF'nin isteklerinin önemli bir kısmını kabul etmiş bulunuyorlar. KİTler konusunda hemen girişimlere başlayan Türkiye, KİTlerin düzenlenmesi için çalışmalarını hızlandırmış bulunuyorlar.

DÖVİZ KİME? DÖVİZ BANA...

• OSMAN İKİZ

1,5 milyar dolar kredinin geleceği haberiyle birlikte ortaklık karıştı. İki yıldır, Kore halinde dövize karşı tutulanlar, şimdi dövize banna demeye başlamışlar. Ancak her biri, dövizin addımına akilliye kullanılması şeklindeki önerilerin söylemeyi de ihmal etmiyorlar.

İşimdi, hükümet IMF koğullarının tümünü kabul ederek aldığı döviz nelerinde kullanacak. Toplumun her kesiminin dövizden beklediği bir şeyler var. Onun için de daha önce dövize karşı tutulanlar, şimdi dövize banna demeye başladılar. Ancak her biri, dövizin addımına akilliye kullanılması şeklindeki önerilerin söylemeyi de ihmal etmiyorlar.

Ülke ekonomisinin ciddi önlemlere gereksinimi olduğu bir dönemde, alınacak kredilerin dışarıya yönelik sanayi üretiminde kullanılması bu düzen çerçevesinde en akilliye çözüm. Ama, ülkemizin için dışa bağımlılığı artırarak ve savunmasızlık başka birşey olmayan bazı lüks sanayi dalları, üretimlerini sürdürmek için bastırıyorlar. Otomobil üretimi, yakıtın dışarıdan kadar dışa bağımlı lüks bir üretim olduğu halde, bu konuda hiçbir sınırlama getirilmemiş. Oto sanayicileri döviz transferlerinin aslan payı istiyorlar. Diğer yandan sanayicilerin tümünün ortak isteği kredilerin, KİTlere tahsis edilmemesi. Tümleyle özel sektöre ayrılmaması. Bir yandan bunu isteyen sanayiciler, bir yandan da KİTlerden aldıkları sanayi kredilerinin kendilerine döviz fiyatları üzerinden verilmesini dayatıyorlar.

Bakıvi ambalajında kullanılan jellatine bile dövize ödendiği bu koşullarda çıkarları çatışıyor. İstanbul Sanayi Odası Başkanı Nurullah Geçgin, dövizin lüks tüketime yönelik krediler yerine sanayinin temel gereksinimleri olan plastik, demir, çelik, bakır gibi kredilere tahsis edilmesi gerektiğini söylüyor.

Her kesimi ilgilendiren kredilerin kullanımında, hükümetin ne yapacağı ise daha belli değil.

Bilindiği gibi KİTler çeşitli alanlarda çalışan holdingler halinde getirilecek ve her KİT'in finansmanını sağlamak üzere bir banka kurulması sağlanacaktır.

Türkiye'nin IMF istekleri karşısında en önemli sorun işçi ücretlerinin dondurulması ve tarıma teşvik alını sorundur. İşçilerin ücretlerinin dondurulması, işçi ücretlerinin sorumluluğa ortak hale getirilmesi için hükümetin girişimleri DISK ve TÜRKİYE - İş Yönetiminde sonuç verdi. Ancak ne DISK'nin ne de Türkiye'nin tabanına bu konuda bir yaptırım uygulamayacağı ve işçilerin haklarını almak için verecekleri savasını engelleyemeyeceği biliniyor.

Hükümetin yüzde 70'in altında olmayacak bir devletleşme uygulaması halinde Türkiye ekonomisinin altından kalkamayacak büyük güçlüklerle karşılaşacağı da yine ekonomik çevrelerce kesin bir ifade ile belirtiliyor.

İZLENİMLER

• FERİDUN AKSIN (Paris'ten bildiriyor)

Perşembe'nin gelişti Çarşamba'dan belliydi...

İLK GÜN: BEKLEVS

30 Mayıs Çarşamba saat 10.00: "Ne kadar verecekler?" Ortaklıkta bu soru doluyor. OECD'nin 17 ülkesinin temsilcilerinin Türkiye'ye yapılacak yardım konusunu görüşeceği toplantı 10.30'da başlıyor.

IMF, Dünya Bankası, Ortak Pazar ve Avrupa Yatırım Bankası temsilcileri de katılacaklar. Saat 10'te Türkiye Delegasyonunun da katıldığı ikinci bir toplantı yapılacak. OECD'nin Müttefta Şatosunda toplantı salonunun önündeki holde tolaş gidiş geliyor. Türkiye'li gazeteciler bekliyor. Bir de Türk var delegeler arasında. Dünya Bankası temsilcisi: Münir Bençenç. Onunla Türkiye konusuyoruz: "600 milyon OECD ülkelerinden, 180 milyon dolar da bizden (yani Dünya Bankası'ndan)" diyor Münir Bençenç. "Ama önemli olan bu toplantı değil, öğleden sonrakı."

Saat 10.30: Toplantı başlamadı henüz. Bizde toplantılar saatinden geç başlar. Fransız'da da böyle oluyor çoğunlukla. Ama OECD toplantısının da saatinden sonra başlayabileceğini düşünmüyor insan. 10.40'ta delegeler içeri giriyorlar. Kapılar kapandı. "Ne kadar verecekler?" sorusu yanıtlanmamış değil. Ama bir başka soru daha var. Soranların sayısının bile pek az olacağı bir soru daha: "Neyin karşılığı verecekler?"

Saat 13.00 Türkiye Delegasyonu geldi. Tüm delegasyonlar birlikte öğle yemeği yiyecekler. Eşrafı geçiyor. Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu gülümüyor. Ciddi bir gülümseme. Yemek bitip toplantıya geçmeden önce holde sohbet ediliyor. Herkes, Türkiye Delegasyonundan birşeyler öğrenmeye çalışıyor. OECD'deki Türkiye Elçisi Memduh Ayur hoşsohbet, babacan, şakacı. "Ben teknik adamım, bana sormayın, asıl şa söyleyin diyor. Türkiye'den gelen gazetecilere, "Türkiye'de ne düşünüyorsunuz?" bir arkadaş basında bir gün önce çıkan bir yazıyı hatırlattı: "Sevr Anlaşması'na benzetiyorlar." Memduh Ayur hep güler. "Ama o bir sürece, arkasından Milli Mücadele ve sonra Lozan gelir. Konuyu bu süreç içinde ele almak gerek."

Saat 20.00: Gazeteye haber gönderiyoruz. OECD'de verilen kokteyle gazetecilerin çoğu gidecek. Herkes telefon ya da teleks basında.

Haber göndermekle kalmadık. Türkiye'den misilleme iftethüde bir haber geliyor: "Enver Akova bakanlıktan istifa etti. Pek şaşırmadık, ama gene de sorduk kendi kendimize: "Arkasından başka istifalar sökün edecek mi?"

Maliye Bakanına telefona bu haberi veren bir arkadaş Müezzinoğlu'nun "Eh gidersek bu yardım onlar da alamazlar." dediğini hatırlattı.

İKİNCİ GÜN: NE KADAR SÜRECEK?

31 Mayıs Perşembe sabah: IMF ile görüşmeler başladı. IMF binasında kuş uçuruyorlar. İçeride ne olup bitiyor, bilinmiyor. Sonuçta ne kadarı açıklanacak, doğrusu onu da bilemiyoruz. Maliye Bakanı görüşmelerde katılmıyor. Müsteşar Vural Günyayaz başkanlığında yürütüyor görüşmeler.

Saat 18.30: Paris Büyükelçiliğinde IMF delegasyonu görüşme için bekliyor.

Gazeteciler de çağırılıyor. Ziya Müezzinoğlu gazetecilerle sohbet ediyor. Hicbir haber alamadığımızdan yakınıyoruz herkes: "Gazeteye ne bildirilecek?" Bakan, gülümseyerek cevap verdi: "Bütünleyle yalnızca bir toplantı bu. Başladı" diye yazarsınız, bitince de sonucu bildirirsiniz."

BusinessWeek

BUSINESS WEEK

• Haftalık ekonomi dergisi.
• Mc Graw Hill Şirketi tarafından çıkarılır.
• New York'ta yayımlanır.

Çin-Şili işbirliği gelişiyor

Maocu Pekin yönetimi ile faşist Pinochet cuntası arasındaki ilişkiler sürekli gelişiyor. Dışişleri Bakanlarının karşılıklı ziyaretlerinden sonra, bu iki gerici rejimin yeni işbirliği olanakları araştırıldı. Amerikan basını, konuyla ilgili olarak verdiği haberde, bakın neler diyor:

Pekin yönetimi ile Pinochet diktatörlüğü arasında sıkı ilişkiler. Antartika'da ortak yatırım olanaklarının belirlenmesi için yapılan görüşmeler yeni boyutlar alıyor. Şili Ekonomik Bakanı Roberto Kalle ve Dışişleri Bakanı Hernan Cubillos, bu görüşmelerin yürütme için Pekin'e ziyaretler yapılar, 20 yıldan uzun bir zamandır

hiç bir ortak araştırmaya katılmayan Pekin, Antartika'da Şili ile yapılacak ortak incelemelerde, buraya yerleştirilmeyi düşündüğü firatına üstleri için uygun yer arayacak. Bu arada, iki ülke arasında yapılan bir anlaşmaya Pinochet Pekin yönetimine üç yıl boyunca 90 bin ton bakır satmaya söz vermiş bulunuyor,

Röportaj: Aydın Şenesen

— 3 —

Yakup Usta oturdugu sedirin üzerinde bir ayak değiştiriyor, bir an düşünüyor ve pencere boşluğundan «İşe Dönerim» yeniden alıyor. Böyle bir karıştırdıktan sonra, «Aç bakalım senin teybi de Nazım Baba Bursa Cezaevinde nasıldı? Neler yaptın dilerse diyor.

«Bir akşam uzeriydi. Nazım Baba bana dedi ki:

«Yakup, bende kalp var, Karacık var, sıvıtk var. Ben geceleri uyuduğum zaman kalbimi sıkıştır. Ama nasıl sıkıştır. Müthiş. Bağırırım. Öyle bağırırım ki, hapishaneyi ayağa kaldırırm. Sen yakından. Arada bir cam çölme var. Benim sesimi duyduğun zaman hemen koş gel beni uyandır. Kolay kolay da uyanmam. Tut omuzlarından silkeley. Hızlı hızlı sall. Müthiş a uyardım beni. Ancak, ben «Uyanım dedim zaman bırak. Olur mu?»

«Olur» dedim.

Gerçekten de aradan bir ay geçti. Gecede yarısı falandı. Ben uyanıyım. Saat kaç biliyorum. Nazım Baba öyle bir bağırıyor ki, «Ooo! Ooo! Ama nasıl. Aynen söyle!»

«Oooof!»

Pencereyi firladım. Gittim. Ağız kapı. Tuttum omuzundan sallıyorum. Bir yandan da bağırıyorum:

«Baba, baba.»

Nihayet uyandı. Derin bir nefes aldı:

«Ooooh!» dedi. Oturdu.

«Teşekkür ederim Yakup, uyanıyım. Artık yatabilirsin» dedi. Ben gidiş yattım.

Beraber olduğumuz müddet için de bu böyle. «Altı kere tekrarladı. Ben gidiş uyanırdım.

Bir gece herhalde ben de çok derin bir uykudaydım ki, o kadar yakın yerde olmama rağmen Baba'nın bağırmasını duymamışım.

Hapishanenin dört duvarının üzerinde Jandarma kulübeli var. Nazım Baba'nın sesini taa oradan Jandarmalar duymuş. İçeriyse, gardiyanlara haber vermişler. İçerde birisi bağırıyor, adam vurdular galiba demişler. Gardiyanlar koşuşları aramışlar. Sesin yuhardan revirden geldiğini duyup gelmişler. Girmişler Baba'nın odasına. Bakmışlar Baba bağırıyor. Sallayla sallayla uyanmışlar. Benim hiç haberim yok.

Sabah Nazım Baba, «Yahu Yakup, gece gardiyanlar sesini duyup gelmişler, uyanmışlar beni. Sen duymadın mı?» diye sordu. «Eh duymadım. Duysam gelmezmiydi Baba» dedim. Herhalde çok derin bir uykuya dalmışım.

MEYDAN DAYAĞI VE KONYALI NAZİM

Nazım Hikmet Bursa Cezaevinde mahkumlarla görüşürdü. «Eh, ne işi var. Halkın işi var. Etilik eden adam» bakarsınız mahkumları işyana zorlar. Düşünce budur. Nazım'ın mahkumlarla görüşmesini engellemek için bir amaç da Nazım'ın yalnızlığı tıkmak. Yüreği insanlık için atan bu büyük insanı, insanlardan uzak tutarak cezalandırmak.

Nazım'ı hapsetmekle, yıllarca cezaevinde tutmakla, susturamayanlar cezaevinde de uyguladıkları yasaklarla Nazım'ın umurları dışıydı. Koparamaz. «Benim en canlı kanıtları Yakup Usta'dan dinleyelim!»

«Ben Bursa Cezaevi'ne gelmeden önce bir olay olmuş. Konyalı Nazım diye bir adam var. 30 yıl mahkum. Artık ne sını var. «Eh, ne işi var. Halkın işi var. Etilik eden adam» bakarsınız mahkumları işyana zorlar. Düşünce budur. Nazım'ın mahkumlarla görüşmesini engellemek için bir amaç da Nazım'ın yalnızlığı tıkmak. Yüreği insanlık için atan bu büyük insanı, insanlardan uzak tutarak cezalandırmak.

«...Gardiyanlar meydan yerinde adam dövüyorlar, Nazım Baba pencereyi açıp bağırıyor «Heey arkadaşlar öldünüz mü? Arkadaşınızı dövüyorlar» Mahkumlar demir kapıları sırtladıkları gibi doğru meydan yerine...»

Geceyarısı uyandım, Nazım Baba bağırıyor ama nasıl...

«...YAKUP BENDE KALP VAR, SIVATIK VAR. GECELERİ UYUDUĞUM ZAMAN KALBİM SIKIŞTIRIR...»

«Beni kimse dövmeydi.»

«Ama ben haber aldım da geldim. Seni dövmüşler.»

«Yok. Yanlış. Beni kimse dövmeydi.»

Ankara'dan gelen diyecek birşey bulamıyor. «Pekala» deyip Nazım'ı gönderiyor. Sonra yukarı, Nazım Baba'nın yanına çıkıyor. Nazım Baba'ya «Nazım'ın feryadı senin dilekçenden taa Ankara'ya duyuldu ama, Nazım dövmelidir diyor. Bilmem de yapacak birşeyimiz yok artık» diyor.

Ankara'dan gelen döndükten sonra Nazım'ı getirip başmeyerden yapıyorlar. Ben cezaevinde bulunduğum müddetçe de Nazım, başmeyerden olarak kaldı.

KARININ DÖRTTE BİRİ OL YETER

Yakup Usta çocukluğunda üçüncü sınıfa kadar okuyabilmiş. Çobanlıkta birlikte köy camisinin imamı da yürümüş. Cezaevine gelene dek aldığı tüm eğitim bu. İlk okul üçüncü sınıf bilgil, yani yeni harfleri okuma yazma ve bazı dini bilgiler. Kendi ifadesine göre, «eşey bir şey bildiğini sanıyorsa o zamanlar. Karısı ve çocuklarının cezaevindeki ilk ziyaretleri sırasında Nazım'ın söylediği bir sözle eşy şaşıyor.

«Bilginden» ilk kez güphe ediyor.

«Karını ve çocuklarını ilk kez ziyarette geliyor. Oğlum Ali Hikmet 4 yaşında, onun büyük ablası, kızım 4 yaşlarındaydı. Ben revirde çalıştığım için, bise sorbest ziyarette tanıyorlardı. Ziyaretçim geldiğinde revirde çıkıyor sorbestçe görüşebiliyorduk. Hatta Nazım Baba'nın odasında ziyaretçilerimle görüşüyordum.

O gün Nazım Baba bahçede dolmuştu. Başmeyerden Konyalı Nazım'ı karısı ve çocuklarını almış revire götürürken, bahçede Nazım Baba'ya raslıyordu. Nazım «Baba bak Yakup'un karısı ve çocukları gelmiş» diyor. Nazım Baba «Ooo» diyor. «Kos geldi-nin».

Koca koca çıkıyor yukarı. Ben mutfağıyım. «Yakup, koc karısı ve çocukları geldi. Gözünaydın» diyor. Ben hemden fırlıyorum mutfağından. Bakıyorum karımı ve çocuklarını koridoru dikkatliyorum. Nazım Baba'nın odasına geçiyorum. Hıştından sonra Nazım Baba, karısına döndüğü, «Hoca Babanın ziyarete mi geldin?» diyor.

Karım, «Evet» diyor. Ama bana da biraz kızgın, «Hocakı yapı yapı başımıza bu felaket geldi» deyiveriyor.

Karımın bu söz üzerine Nazım Baba bana döndüğü. Öyle bir bakıyor ve sunları söylüyor:

«Bana bak Yakup. Şu karın var ya.»

Ben sözünü kesiyorum.

«Eee, var ne olmuş?»

«Sen şu karının dörtte biri kadar ol yeter» diyor.

Ben hemden fırlıyorum.

«Nasıl olur yahu? Ben üçüncü sınıfa kadar okudum. Karımın hiç okula gitmedi. Genç kalmışın bana. «Karının dörtte biri ol, dörtte biri ol» diye söyley veriyorsun.»

Benim bu çıkışına Nazım Baba kızdı.

«Bak tekrar ediyorum: Sen şu karının dörtte biri ol başka birşey istemiyorum senden» dedi ve çıktı git-ti odadan.

YARIN: TUM DÜNYAYA KOKUSUNU SALAN KARANFİL

Türkiye AYDIN ENGİN

Hodri meydan...

Sabancızade Sakıp Ağa'nı tanır mısınız? Tanıyorsanız veya tanıyorsanız önceki günkü günkü gazetelerde çıkan sözleri okumusunuzdur herhalde. Türkiye tekelci sermayesinin en baş elbacağı, Yankı Dergisi'nin sorularını cevaplamış. IMF'ci ağababalarını oklamak için binbir dereden su getirip, binbir türlü dil döktükten sonra söz Hükümet'e gelmiş ve «Aklimuz döşeyip, sorunları çözerek hükümet çıkaracağız» buyurmuş.

... ..

Bu yazının ilk üç kelimesini yadrigamış mıydınız?

Avrupalı görmüş, ilim İrfan sahibi olmuş, burjuvazinin en has okullarında, en has bir burjuva olmak üzere eğitilmiş, teknolojiyen haberdar, yabancılardan bilgilendirilmiş, Dünya'ya görmüş, nice ülkenin kodamanları ile konuşmuş kadeh tokuşturmuş bu er kişi için, buram buram fedakali kokan «Sabancızade Sakıp Ağa» deyimini kullanmamızı yadrigamış mıydınız?

Yadrigamıyın.

O laf tamı tamına okutmuşur Sakıp Sabancı için.

Adam, skillerden mersmek çıkaracağız dercesine «hükümet çıkaracağız» diyor, «sorunların üstesinden gelecek bir Hükümet...»

Sorunları dediği ne Sakıp Ağa'nın?

IMF yeşil ışığı yanınca OECD kanallarından Türkiye'ye gelmek beklenen taze paranın pay edilişini (siz buna yağma ediliş de diyebilirsiniz) en iyi şekilde ayarlayacak bir hükümet'i sorun.

Ee, Ecceit Hükümeti bu konuda niyetli mi? Doğrusu bunu söylemek bol gibi haklıdır. Gel gör ki Sabancızadelerin, Vehhbin Kerkelerinin kitabında tek bir cümle var:

«Kör, daha çok kör, daha da çok kör, en çok, en çoktan da çok kör.»

Türkiye'nin bu geleneksiz, bu neser burjuva költüründen, hatta burjuva celebiliğinden nasipsiz,

Namhalat burjuvazinin iki niteliği var: İbriklik, i-kelel sermaye, diyoruz onlara.

Toplumsal gelişmenin doğal «öreceri» içinde burjuvaziyi, sonra da tekelci burjuva olmayı yaşamadan, devlet fideliğinde sermaye ve devlet zoruyla ana üretim kollarında tekelci kuran bu zümre, uluslararası finansa odaklarını (sözün kestirmesiyle emperya ilzme) göbekten bağlı. Hla bir tek-noloji üretmeden, sermaye biriktirmenin ileri aşamalarına, kapitalist rekabetin kurtlar sofrasında didişmeden, devlet zoru ve emperyalizm desteği ile «sermaye» bu zümre elbette, bati burjuvazinin yüzü hatta daha da fazla sürede edindiği karmakşık alyasal manevraları, o sahte burjuva celebiliğini (centilmenliği) göstermekten aciz.

Ne kiltürde buna elverişli, ne alışkanlıklar.

Kafasına esti mi «flanca tarlayı satacağım» diyen toprak ağası gibi fetvayı basıyor

«Sorunları çıkaracak hükümet çıkaracağız» diyor.

Demesine der ama adama da sorarlar, «kaç okka?» diye.

Türkiye artık Sabancızadelerin ve emuzdaşlarının göndürlerini at oynattığı bir ciftlik değil.

Bundan yana güpheleri versen, DGM dirençli hotirayveriler, bir kaç gün sonra yıldırmamda anacağımız 15-18 Haziranları anım sayıveriler, 1 Mayıs'ı döğünveriler... Sonra da okulları varsa bir abdest tozalemler.

Yok eğer, «dediğim dedik, co-dığım co-dık» diyor ve demokrasi kollarında gerçekleştirmeyeceklerini kavrayıp, zoru görünce zora basıyormuşa yönelecek, faşizm tezahüratacaklar...

CHP'nin emekçi, ileri, anti faşist tabanından «sol sosyal demokrat» parlamenterlerine, yurtdışı subaylardan «demokrat aydın-lara, sosyalistlerden komünistlere kadar uzanan demokrat güc-lerin korosu cevaplar bunus

— Hodri meydan...

ACILI YILLAR
Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

— 3 —

Sinir bozucu bir sesle haykırmaya başladı. «Etilik herifleri! Nazırlar! Geçin bakayım! Kaçaklar... Vatansız alçaklar...»

Bu içgüçlü dalgası aa kalsın sabırımız taşıracaktı. Albert'in gövdesi anlamı bir se-kildi kısıldı. Guido'nun yaptığı bir işareti derhal anlayan Adolf iki Amerikalıya birşeyler söyledi; yüzüne hayretle bakmakla beraber, onunla birlikte odayı terk etmekle gecek-mediler. Generali uyandırmak daha alçak gönlü olsanız daha iyi edersiniz. Gerçekle-sözük kanlılıkla bakıp durumumuzu anlatın. Partizanların tutuşu bulunuyorsunuz!»

Akını kaçırmasın diye çok dolu bir sesle bağırıyor. «Düşündüyordum: Yenilgiyi kabullenmek bu derece güç mü? Yoksa sivililer tarafından tutuk edilmiş ol-mak mı onunla böyle kudurtuyor?»

Albert sordu:

«Ne yapayım bu adamı? Guido hiç kimledim. Düşünmekte ol-duğu anlaşıyordu; sonra bana döndü:

«Artık size ihtiyacım kalmadı. Ada-mın dediklerinin hemem hemem hepsini an-lamışım; fakat emla olmak istedin. Yanlış, senin herşeyi çevremeliğini de söyleyeyim!»

Afkamizdan kapanan kapının ardından generalin sesi koridor boyunca bize kadar ge-liyordu: Bir Müteflik mahkemest karışında yargılanmak istiyorum... Emri verin ben de-ğilim. Ben sadece bana verilen emriyle ak-tardım. Beni bu şekilde kurşuna almazsınız!»

Odamıza döndük. Bir süre sonra Adolf'da geldi. «Eh! ahbabı! Katedral meydanına kadar götürdüm. Orada bir kaç yosma vardı, be-ra-ber gittikler dedi. Amerikan askeri polisinin yayım ateşleri geçtin sesizliğini yırtmaya devam ediyordu. Tedirgin ve sinirliydi. Son-ra imneye karar verildi. Ama bir kaç yos-metre gider gitmez, geri dönmeyi daha ihli-yatlı buldük. Şu son günlerde öyle pek for-

malitelerle uğraşmıyorduk. Parmaklar tabanı-caların tetiklerinden pek aa uzaklaşıyorduk. Yersiz bir sözde, dönmeyi umut ettiğimiz Ruh'da başlayıp, bizi İsviçre ve Fransa yo-luyla İspanya'ya götürmüş olan bu serdevin-biracıkta sona ermesine yetebiliirdi. Bu da bizim için, her de öğünlecek bir son olma-zdı!

Bir türlü uyuyamıyor, sessizce uzandı-ğımız kamp yataklarımızda böylece yatıyor, ça-rap ve sigara içiyorduk. Sokaktan kulagımıza gelen tüksek sesleri ve sevinç gıgılları rah-a-tımızı kaçırıyordu. Biz de onlar gibi çarpış-mıştık, ama onlar gibi galip durumda de-ğildik. Döndüğümüzde biz bekleyen hayatın sa-vasını kendisi kadar çetin olaeğı daha şim-diden anlaşıyordu. Arkadaşlarımız bu konu-da ne düşündüklerini bilmiyorduk; ama ben generalin «Vatansız alçaklar... Çahallar... Ka-çaklar...» diye bağırışını bir türlü unutamı-yordum.

Tedirginliğimin nedeni bu sözler değildi. Sahipli olduğumuz vatan anlayışının onun-la aynı olmadığını biliyordum. Beni tedirgin eden, bu kuşku ve kin ortamından çıkıp çıka-mayacağımız idi. Yurda döndüğümüzde biz de bö-le bu gibi mi karşılanacaktık?

Partizanlar, Müteflik Başkomutanlığı'nın emirlerine uymak, tutukları onlara bi-rakmak ve silahları teslim etmek zorun-duydu. Galip ordular şürekli ilerliyor-lardı ve bir barış antlaşması imzalanmadık-ça, savaş kanunlarına uymaktan başka çare yoktu. Partizan Ordusu'nun resmen tanıma-sını ummak boşunaydı. İlk Müteflik birlik-leş, emirleri uygulamak üzere, el altından ve nezakette müdahalede bulundular. Partizanlar dan birçoğunun cephelelerinde şüpheli şakın-ıklar hala göze çarpıyorsa da, aynı günlerde silahsız dolayan Partizanlar da görülmeye başlandı.

Partizan Kurmaylığı'ndan bize son bir görev verildi: Kendi açışlarımızın doğru-luğu anlaşılmasa ilkeye dönülecek olan bir grup tutuşun durumunu inceleyeceklik Bu donuş nasıl olacaktı. Bunu biz de biliyorduk; çünkü normal, yasal bir donuş, bizim için bile söz konusu değildi henda.

Sorguya çekmemiz istenen tutuş grubun büyük kısmı, İsviçrenin ve bakim hizmetleri-ndeki görevlilerle, demiryolu personelinde ve kurmay kışınındaki görevlilerden oluşuyordu. Bu arada asıl birliklerden de birkaç asker vardı. Çoğu, oğun yaşıta insanlardı. Çatış-maların son aşamasında savaşımı sürdürme-nin sağmalığını anlamış olan bir takım as-kerler, tek tek ıfraz etmeye başlamışlardı. Onlara artık asker gözü ile bakılmamakta beraber, savaş tutuşu olarak da işlem gö-rüyorlardı. Omegna yakınında küçük birliğin başında genç bir teğmene raslamıştık: Yurt sevgisini betimleyen geleneksel resimlerden oldu. Ağzı çok sıkıydı. Neredyse bizden şü-pheden bir hali vardı. Söz ihtiyatla giriyor-du, fakat bile kendisine ötemil ya da önem-siz her karış bir soru sordukça, o daha da çekingenleşiyordu. Cevapları kırkıllı ve bu-lanık; bize karşı bizim ona davrandığımız-dan daha kuşkuyla davranmasını seçme bu-luyorduk. Biz ne kadar süra sabuna dokun-mas elninden sorular sorarsak ailesini, nere-

luğu anlaşılmasa ilkeye dönülecek olan bir grup tutuşun durumunu inceleyeceklik Bu donuş nasıl olacaktı. Bunu biz de biliyorduk; çünkü normal, yasal bir donuş, bizim için bile söz konusu değildi henda.

Sorguya çekmemiz istenen tutuş grubun büyük kısmı, İsviçrenin ve bakim hizmetleri-ndeki görevlilerle, demiryolu personelinde ve kurmay kışınındaki görevlilerden oluşuyordu. Bu arada asıl birliklerden de birkaç asker vardı. Çoğu, oğun yaşıta insanlardı. Çatış-maların son aşamasında savaşımı sürdürme-nin sağmalığını anlamış olan bir takım as-kerler, tek tek ıfraz etmeye başlamışlardı. Onlara artık asker gözü ile bakılmamakta beraber, savaş tutuşu olarak da işlem gö-rüyorlardı. Omegna yakınında küçük birliğin başında genç bir teğmene raslamıştık: Yurt sevgisini betimleyen geleneksel resimlerden oldu. Ağzı çok sıkıydı. Neredyse bizden şü-pheden bir hali vardı. Söz ihtiyatla giriyor-du, fakat bile kendisine ötemil ya da önem-siz her karış bir soru sordukça, o daha da çekingenleşiyordu. Cevapları kırkıllı ve bu-lanık; bize karşı bizim ona davrandığımız-dan daha kuşkuyla davranmasını seçme bu-luyorduk. Biz ne kadar süra sabuna dokun-mas elninden sorular sorarsak ailesini, nere-

«...Bizde onlar gibi çarpışmıştık, ama onlar gibi galip durumda değildik...»

İl olduğunu, görev süresini, son yıllar tatli-ne düşündüklerini, o derece sabırsızlanıyor, kuru ve kirici oluyordu. Sonunda, daha fa-la kendini tutamayarak patladı;

«Bil soruya çekme görevini size kim verdi?»

«Partizan Kurmaylığı!»

«Onlardan başka daha kimler? Siz ne-redey geliyorsunuz?»

«Partizanlarla omuz omuza aylardan beri çarpışıyoruz!»

Bu sözlere karşılık yuvaklar ve belirsiz ka-rakteri ağızla kilitlemeye yetti. Bizi açığa asker kaçağı sanıyordu. Kendisine İspanyol Cumhuriyet Ordusu'na verilmiş olan askeri kimlik eldivanını uzattım. Aldı, karıştırdı; bir fotoğrafı bir bana baktı ve sordu:

«Yoldaş Julius Deutsch'e rasladın mı?»

«Ben il. Tümen'deyim, bir İspanyol birliğini yönetiyorduk. Floridort savaşlarına katıldın mı?»

Sessizce onayladı.

«Karl S. yi tanıyor musunuz?»

Henüz çok genç olan Karl da Florid-dort'da bulunuyordu. Yenilgiden sonra Sor-yetler Birliği'ne gittim. Orada askeri bir eğitimden geçmiş, Guadalarjara cephesindeki birkaç haftalık kanlı çarpışmadan sonra bir bölüğün yönetimini ele almıştı. Son birkaç yıl Locarno yakınındaki kampta birlikte ge-çirmiştik.

Demiryolu işçisine baktım: «Onu herhal-di Viyana'da bulursun» dedim.

1944 sonbaharında, kampı terk etmemis ve İtalyan sınırını geçmemizden aa zaman sonra Karl, Genova ve Yugoslavya üzerinden beraberindeki grupla birlikte Viyana'ya doğu-ru yola çıkmıştı. Ne şekilde ve hangi tehlike-lerden geçerek gittiğini yanısı Tanrı bilirdi fakat hedefine ulaştığı bile bildirilmemişti.

Sonunda adam duruldu, göste görür-geklide rahatladı ve kendinden, bilimlede yarar olan bazı ayrıntılardan söz etmeye başladı. Kendisini yurda dönmekler İtalyan-yaşadık. Şaşırmış görünmüyordu. Bize teşek-kur etmedi, sadece izini istedi ve ayrıldı. Bir bardak sarap içimiyararak onunla gevece-liğe devam etmeyi nasıl da isterdim.

(Devamı var)

YANIT: — Bugün spor şu temel noktadan hareket etmek zorundadır: Düzenli aralıklarla bedenlen uğraşından, düşünsel uğraşına geçiş ve dönüşler ruh ve beden sağlığının en temel garantileridir. Bu işin sağlığa dokunaklı yönüdür. Oda yandan spor çok geniş kitlelerin ilgisini çeken önemli bir toplumsal konudur. Bunu görmek için basın organlarının sağladığı verileri, spor doğru ve sağlıklı bir içerikle gerçekleştirildiğinde yalnızca bireyleri değil toplumları, ülkeleri, birbirlerine yaklaştırın önemli bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır. Sporun dünya barışındaki önemli yeri yadsınamaz. Bunun en çarpıcı örneğini 1959 yılında kesilen ABD - Küba ilişkilerinden yumuşama dönemine girdikten sonra bir Küba Basketbol Takımı'nın Amerika'ya gezisiyle yeniden başlaması ile görüyoruz. Sanıyorum, böylesine önemli bir kurum konusunda sendikaların açık bir tutum takınması ve bunu harekete geçirmesi işlerlik kazandırması gereği vardır.

● Sahibi: Politika Basım ve Yayımlar A.Ş.
adına ... KEMAL TÜRKLER
● Yazışmaları Müdürü: ... Tamer KAYAS
● İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar
Sok. No: 5 Çarşıoğlu
Tel: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290

● Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7
Telefon: 18 79 59 - 17 05 36 - Teleks: 42 466 - 42 879
● İzmir: Cumhuriyet Bul. Aşkın Kapanı İş H. K.5 No: 510 Konak
● Dış: ... Politika Tıp Teşvileri
● Basın: ... Asya Gazetecilik ve Nergizler Ltd. Şti. Matbaası
● Dağıtım: ... Hürriyet Holding A.Ş.

● İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayılar (sütun/cm): 300 TL. - 4-6. sayılar (sütun/cm): 250 TL. - 8. sayı (sütun/cm): 700 TL. Yayın İlanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüml, Teşekkür, Nisan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
● ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa Ülkeleri: 1 Yıllık: 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer Ülkeler için 1 Yıllık: 120 dolar.

Yedek motorin taşıyan otolar tehlike saçıyor

● Bagaj yerlerini plastik bidonlarla yakıt deposu haline getiren 40 otobüs seferden alıkondu

İzmir, (A.A.) — İzmir'in beş yöne açılan çıkışlarında yapılan kontrollerde tüm otobüs ve kamyonlarda çok miktarda yedek motorin depo edildiği görüldü. Ekipler, bazı araçlarda da motorin yanında plastik bidonlarda benzin de buldular.

İzmir'den hareket eden pek çok otobüs işletmesinin motorin depo etmek gayesi ile bagajı yola almadıkları bildirildi. Bölge müdürlüğüne bağlı ekiplerin beş ana yolda yaptıkları kontrollerde araçların çeşitli yerlerine depolanmış yedek yakıt ne denli ile birer barut fıçısı haline geldiği belirlendi.

ÇOK SAYIDA ARAÇ SEFERDEN ALIKONDU

Seferden men edilen yüzlerce araçta motorin ve benzinin otobüslerde bidon veya plastik çanta içerisinde yola bagaj yerlerinde saklandığı görüldü. Ekipler, kontrollerde geçirdikleri bazı kamyonlarda beş hatta altı bidon dolusu motorin ele geçirdiler.

Bölge Trafik Şube Müdürlüğü Reşat Vural şöyle konuştu:

«Bu konuda pek çok yakıma almıştık. Yaptığımız araştırmada otobüs ve kamyonların büyük çapta yakıt depoladıklarını saptadık. Bu son derece tehlikeli bir olay. Hele mevsimin yaz olması sıcakların artması saklanan bu akaryakıtın her an patlamasına neden olabilir».

Araçların yedek akaryakıt depolanması sebebi ile birer barut fıçısı haline geldiğini tekrarlayan Reşat Vural, bazı kamyonların benzin taşıdıklarını da söyledi, bu konuda da şu bilgiyi vermiştir:

«Ele geçirilen bu benzinlerin, çeşitli illerde alınan siparişler üzerine götürüldüğü saptanmıştır. Benzin taşıyan kamyonların araç gövdeleri bunları mahin götürecekleri nakliye amburları tarafından kendilerine zorla verildiğini söylemişlerdir».

ÖZETLE

Marmara Köy-Der Düvertepe'de şube açtı

SİNDİRGİ — Marmara Köy-Der Sindirgi İlçesinin Düvertepe mahallesinde şube açtı. Mart ayı içerisinde başlayan örgütlenme çalışmaları kısa bir süre önce tamamlandı ve Köy-Der Düvertepe Şubesi fiilen çalışmalarına başladı. Düvertepe Köy-Der'in mütebbisi yönetim kurulu üyeliğine de Mehmet Çetin, Mehmet Taşkın ve Abdullah Ay getirildiler.

SÖSA işyerinde 200 işçi direnişte

SİNOP — Sinop'ta kurulu SÖSA A.Ş. işyerinde çalışan Sösa-İş üyesi işçiler direnişe geçti. İmzalamış olan toplu sözleşme hükümlerinin yerine getirilmemesi, bazı işçi ve işçi temsilcilerinin isten alınması ve ücretlerin ödenmemesi üzerine başlatılan grev başarıyla sürüyor. Grev Sösa-İş üyesi 200 işçinin katıldığı bildirildi.

Eskişehir TÖB-DER'in kapanması kınandı

ESKİŞEHİR — TÖB-DER Eskişehir Şubesinin Valilik tarafından 1 ay süreyle kapatılmasının tepkileri sürüyor. CHP İl Başkanı Akın Çamoglu, bir açıklama yaparak olayın kitlesel örgütlenmeye indirilerek bir darbe olarak yorumlanmaması gerektiğini söyledi. Çamoglu, kapatma kararının derhal geri alınması, ya da sürenin kısıtlanmasının gerektiğini belirtti.

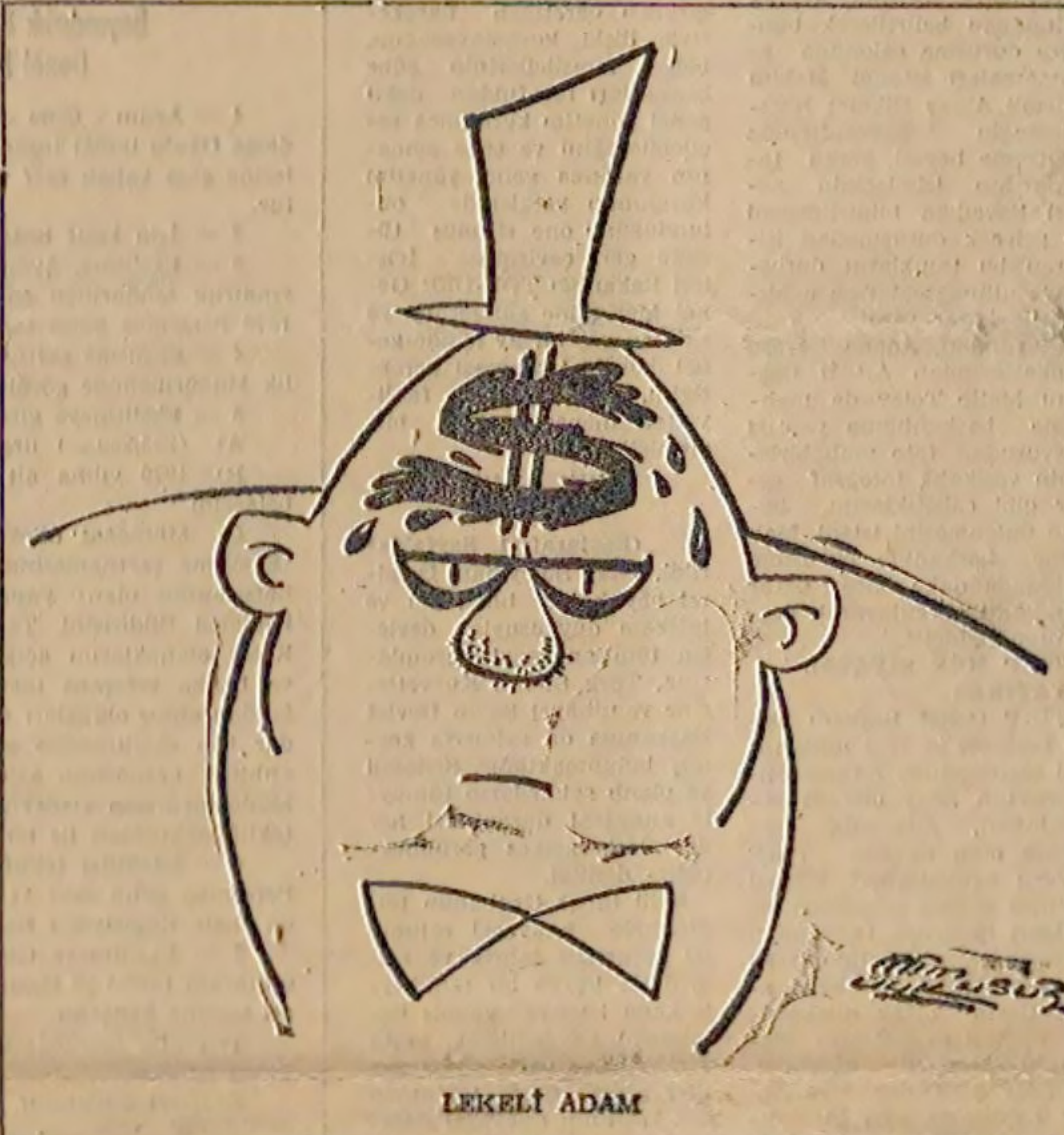
Adana Genel-İş Kongresi yapıldı

ADANA — DISK'e bağlı Genel-İş Sendikasının Bölge Merkez Şube Başkanlığına Nusret Kendirci seçildi. Genel-İş Sendikasının 5. Bölge Genel Kurul toplantısında çalışma raporunun okunmasından sonra seçime geçildi. Seçim sonucunda başkanlığa, Nusret Kendirci, Yönetim Kurulu üyelerine, Duran Özdemir, Hasan Bozkurt, Mehmet Aydın, M. Ramiz Zaman, Tahsin Kök, Celal İrean, Ramazan Kılıç, Metin Coşar, Emin Ay, Bekir Pekinoğlu, Duran Yılmaz getirildiler.

Barış Derneği demokrasi güçlerini diyaloga çağırdı

● Türkiye'nin geleceğini belirleyecek bir yol kavşığında bulunduğu belirtildi

İstanbul, (A.A.) — Barış Derneği Genel Yönetim Kurulu adına bir açıklama yapan Genel Başkan Mahmut Dikerdem demokrasi yolunda hızla bir ilerlemenin sağlanması için tüm demokratik güçleri bir araya getirmeye çağırdı. Barış Derneği Genel Başkanı Dikerdem, Türkiye'nin geleceğini belirleyecek bir yol kavşığında olduğunu belirterek şöyle dedi: «Demokrasiyi ve demokratik hak ve özgürlüklerimizi savunmaya kararlı olanların bir araya gelmesi ve emperyalizme karşı güçlerini birleştirmeleri ve sürdürülecekleri bir hareket yine de tehlikeyi üstlenmeden atabilir».

LEKELİ ADAM

Gençlik projesi için 4 bin genç başvurdu

● Başvuru süresi 1 Temmuzda bitecek

Ankara, (A.A.) — Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından yürütülen «Toplumsal Kalkınmada Gençlik Projesi»ne katılmak üzere 4 bin kişinin başvurduğu ve başvuru süresinin 1 Temmuzda sona ereceği öğrenildi.

Gençlik ve Spor Bakanlığı ilgililerinden alınan bilgiye göre, bu yılki çalışmalara toplam 5 bin kişi için planlandı, ancak daha fazla başvuru olması halinde, eldeki hazır projelerin yürütülmesine sokulması da kararlaştırıldı.

Geçen yıl uygulanmasına başlanılan «Toplumsal Kalkınmada Gençlik Projesi»ne katılma konusunda bu yıl istediğin daha fazla olduğu bildiriliyor. Alınan bilgiye göre geçen yıl çalışmalara katılmak üzere toplam 1800 genç başvurmuş, bunlardan 800 kadarı çalışmalara katılmıştı.

HANGİ İŞLERDE ÇALIŞACAKLAR

Alınan bilgiye göre, Toplumsal Kalkınmada Gençlik Projesi katılımcıları bu yıl geçen yıl oranla daha geniş ölçüde ele alınıyor ve Türkiye'nin çeşitli yerlerinde tarım, sanayiye kadar çeşitli sektörleri içeren 60 işyeri saptandı. Bu işyerleri arasında demir-çelik fabrikaları, demiryolu ve kara yolu yapımı, su kanalları, açılması, köprü yapımı, okul yapımı, ürün toplama ve orman çalışmaları gibi işler ön sırada alıyor.

Toplumsal Kalkınmada Gençlik Projesi katılmak için başvuru süresi 1 Temmuzda sona erecek ve çalışmalara 3 temmuzdan itibaren başlanacak. Çalışmalar bu yıl üç devreye ayrılmış ve her devre bir ay sürcek. Projeye katılanlar bir aylık çalışma için asgari ücret ücretinden maaş alacaklar. Projeye katılanlar ayrıca gündüz 25 lira yemek parası verecek ve kendilerine kalacak yer sağlanacak. Eylül ayı sonunda çalış-

● 250'yi aşkın kadın, Konak postanesi önüne karanfillerden yapılmış ve üzerinde İKD açılış yazısı taşıyan pankart bıraktı

İzmir'de İKD'nin kapatılması kınandı

● Hükümetin olaya seyretmesini de protesto eden kadınlar Konak Postanesi önüne karanfillerden yapılmış ve üzerinde İKD açılış yazısı taşıyan bir pankart bıraktılar.

İzmir (Politika) — Kısaca İKD olan İlerletici Kadınlar Derneği'nin kapatılmasını protesto eden kadınlar yaptığı eylemler sırasında ve İKD'nin kapatılmasının kadınların sesinin keşilme istemini anlamına geldiği belirtildi.

Mektuplarda İKD'nin bugün üye sayısının 15 binden fazla ve subelerinin 32 olduğunu ve yaygınlaştığı hatırlatılarak, hükümetin İKD'nin kapatılmasına sessiz kalmaması kınandı.

5 Haziran Dünya Çevre günü ülkemizde de kutlandı

«Çevre koşullarını bozan kapitalizmin kâr tutkusudur»

Birleşmiş Milletlerce Dünya Çevre günü olarak kabul edilen 5 Haziran, ülkemizde de kutlandı. İstanbul ve Ankara'da yapılan toplantılarda, çevre koşullarının insan ve toplum sağlığı üzerindeki etkileri dile getirildi.

İstanbul'da İstanbul Tabip Odası salonunda yapılan ve Kâğıthane Belediyesi, Sefaköy Belediyesi, Mimarlar Odası İstanbul Şubesi, İnşaat Mühendisleri Odası, Kimya Mühendisleri Odası, Tabipler Odası İstanbul Şubelerinin katıldığı basın toplantısında, çevre koşullarının kötüleşmesinin, doğa ile insanın ayrışıp aralarında çelişkilerin çözülmez hale gelmesinin kapitalizmin gelişmesine bağlı olduğunu bildirildi. Konuyla ilgili basın toplantısında «Daha fazla kâr etmekten başka amacı olmayan kapitalizm, doğal çevreyi sömürsüzce yağmalamış ve doğa ile toplum arasındaki dengeyi toplum aleyhine bozmuştur. Emperyalist kapitalist sistem başını geri braktırmış ülkelerde bu sorunlar kendini daha tehlikeli ve değişik yoğunlukta ve boyutlarda hissettirmektedir» denildi, çeşitli örnekler verildi. Özellikle İstanbul'da Sefaköy ve Kâğıthane örnekleri üzerinde durulan toplantıda ayrıca Dünya Çevre Haftası için, 9 Haziran'da Sefaköy, 11 Haziran'da Kâğıthane meydanında düzenlenecek toplantılara ilat gösterilmesi istendi.

Öte yandan Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği Dünya Çevre Günü'nün bu yıl Çocuk Yılıyla birlikte kutlanacağına ilişkin karar, daha sağlıklı bir çevre yaratılmasına ilk amacın geleceğin sahibi olan çocukların olduğunu, çevre sorunlarının çözümünde belediyelerin birlikt ve dayanışma içinde hareket etmeleri gerektiği vurgulandı.

TMMOB'nın bağlı İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu, Dünya Çevre Günü nedeniyle bir bildiri yayımlayarak, Türkiye'de çevre sorunlarının kaynağında sağlıklı sanayileşememek ve kentleşmenin getirdiği sorunların yatışmasını belirtti. Açıklamada çevre sorunlarının gündüzde «kirlenme»nin de ötesinde anımlar taşıdığı hatırlatılarak «çevre sorunlarına belirli yaklaşımlar sağlanabilmek en sağlıklı önleyle ve giderici önlemlerle geliştirilebilir, konu ile ilgili belirli yasal dayanaklar hazırlanabilir» denildi.

Ankara Belediyesi çöpten elektrik üretecek

● Adana Belediyesi'nde de aynı amaçlı bir proje uygulamaya konacak

Ankara, (A.A.) — Ülkemizde, büyük kentlerde toplanması zaman zaman bir sorun haline gelen çöplerden, elektrik enerjisi üretiminde yararlanılabileceği açıklanıyor. Bu amaçla geliştirilecek projeler uygulandığı takdirde çöpten elektrik enerjisi ve gübre üretimi yanında, merkezî ısıtma ve sıcak su temininde de yararlanılabilecek.

Edinilen bilgiye göre, Ankara Belediyesi, çöpten elektrik üretme konusunda bir proje geliştiriyor. Henüz «ön yapılabirlik» aşamasında bulunan proje uygulamaya konursa, kent merkezinde ısıtılmasında ve elektrik üretiminde çöpten yararlanmak için özel santraller kurulacak. Ankara'da günde ortalama 400 ton çöp toplandığına dikkati çeken yetkililer, bu çöplerin yararlanılacak kısmının a) çöp elektrik enerjisi üreten bir santralde yakılması halinde, günde toplam 10 megawattlık enerji üretilbileceğini bildiriyor.

Program-Haber-Eleştiri

TV Filmi: «Evlenmek istiyorum..»

Bu akşam izleyeceğimiz film sıradan bir salon komedisi. Zaman zaman güldürür, zaman zaman duygulu sahnelerin ağır bastığı televizyon filminin konusu özetle şöyle: Walter Benjamin yeni dul kalmıştır. Evlenmek istemez. Baldız kendini ya-

kın arkadaşları olan bir başka zengin dulla evlendirmek ister. Sonunda okul arkadaşları toplantısında karısını andıran Hope Ackland'la tanışır. Kararını değiştirecek bir. Konusundan da anlaşıldığı gibi izlenmemesi eksiklik değil.

Filme Sue Lyon da var

Yönetmen: Jerry Pa-

ris.

Oynayanlar: Hershel Bernardi, Sue Lyon, Nanette Fabray.

Filmin Orijinal Adı: «But I Don't Want To Get Married»

Yapım Yılı: 1970

Uğur Dündar yeni göreviyle bürokrasi içine mi itiliyor?

Televizyon programcılığı konusundaki başarısı herkeşçe teslim edilen Uğur Dündar,

dar, bundan böyle yönetici kadroda görev yapacak. Dündar'ın İstanbul Televizyonu Program Müdürlüğüne atanması olayını iki yönlü ele almak gerekiyor. Birincisi, İstanbul Televizyonu, Kurucuşma binasındaki stüdyoların tamamlanmamış olmasından ötürü çalışmalarını sürekli aksadığı bir yer. Eğer, Uğur Dündar «Çarşamba Gecesi» programı için kendisine tanınan özerklik program müdürlüğü konusunda da tanınacağına ilişkin bir garanti alıyorsa ve de İstanbul Televizyonuna işlerlik kazandıracağına inanıyorsa diyeceğimiz bir şey yok.

Ancak meselelerin ikinci yönü de şu: Ekranla getirilecek olanların bazı çevreleri tedirgin edeceğini hesaba katarak gündüklüklerini getirmeyecek noktaya çekmek durumu da olası. Bu durum da başanlı bir programcının bürokrasi ile didişip durmasını gündeme getirecektir. Ve gözlenen odur ki, İstanbul Televizyonundaki varolan durum, «kişî yeteneği» ile pek ilgili değil. Yani sözün kısası İstanbul Televizyonu Müdürlüğüne alımla e) cihan bir gelse bile mevcut koşullar onu da yıp-ratacaktır. Elbette bu düşüncenin gerçekten doğru olup olmadığını zaman gösterecek.

TV PROGRAMI

- 17.55 — Haberler
- 18.00 — Ankaragücü - Kayserispor maçı naklen yayın
- 19.45 — Müzik
- 20.00 — Bir Konu, Bir Konuk
- 20.30 — Haberler
- 21.15 — Minik Konser
- 21.20 — Bilimden Tekniğe (Endüstri)
- 21.50 — Televizyon Filmi
- 23.30 — Haberler

YARINKİ TV
18.35 - Sinbad 19.00 - Fide Öğreniyorum 19.30 - Klasik Müzik 20.00 - İznik 20.30 - Haberler 21.15 - Beş Dakika 21.20 Yerel Yönetimler 22.00 - Aşk Gemi 22.40 - Haberler

RADYODAN SEÇMELER

TRT-1	TRT-2	TRT-3
6.02 Günaydın	09.00 Olayların İçinden (Haber Programı)	10.00 Orkestra Çalgılar (Haz. Cezibe Kavalcı)
10.01 Arkası Yarın	10.20 Arkası Yarın	18.00 Gündün Konseri
'Yaşadıkça' dinlemin 9. bölümü	'İnsanlar Maymun mu İdi'	17.05 Hafif Müzik Dünyasında Gezinti
18.01 Çocuk Bahçesi 'Yaşasın Pablitto'	19.00 Haberler	18.00 Stüdyo FM
20.02 Çocuklara masallar	21.00 Radyo Tiyatrosu (Eski Hikâyeler - Yazan ve Uygulayan Muzaffer İzgü)	20.30 Caz Ustaları
00.55 Günden Haberler - Günden Özetler		21.00 Çalgılar, Akımlar ve Müzik
01.05 - 5.00 Gecce Yarısı Programı		